

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy óra. Negyedévre		Felelős szerkesztő: Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piac-utca 49. szám.
--	--	--	--

A Gy. O. Sz. és a jogászok

Debrecen, február 10.

A németek s legújabbban mi is gyakorlati jogászaink számára továbbképző kurzusokat rendeztünk, amelyeken a jogtudomány legújabb felszínén levő kérdéseit ismertették legkiválóbb szakemberek. Most pedig a szakképzés mellett másirányú továbbképzésre adott alkalmat egy új törekvésnek éppen itt, Debrecenben, a Gyáriparosok Országos Szövetségének fiókjában való megnyilvánulása.

Tény az, hogy a jelen kvalifikáló jellegzetessége az iparosodás. Eliparosodunk. Agrárállamokból iparállamokká válunk. Legalább erre vezet a fejlődés útja. S itt nem mondjuk azt, hogy fejlődés alatt okvetlen javulást jobbulást értünk. Fejlődés alatt inkább a változott életviszonyoknak lehető legjobb szabályozását, lehető legjobban erkölcsi, anyagi hasznunkra való fordítását értjük akként, hogy a változásokon át mindinkább közelebb jussunk az „emberibb” emberhez. Szóval: változnak a viszonyok, s ezzel együtt azok megítélései. Új világnézet, új gondolkodásmód fejlődik.

Tény az is, hogy a jogászság a középosztály kiválóan jelentős erejű intelligens zöme, melynek hatalmas erkölcsi súlya s meggyőződésbeli rendkívüli befolyásoló ereje van. A társadalmi osztályok mai elhelyezkedésénél s a társadalmi erőviszonyok mai alakulásánál a fejlődés legfontosabb garanciája tehát az, hogy az ilyen

vezető elem, mint a jogászság, ne csak fejlődésképes legyen, de evolúciós törekvéseik a fejlődés mozgató tényezőivé tegyék őket. A mai társadalmi dinamikai elhelyezés mellett a fejlődés nagy átalakító munkájához szinte nélkülözhetetlenek a jogászkezek.

S a fejlődés, a valódi fejlődés irányát a körülöttünk zugó, forrongó, dolgozó élet új körülményei s az abból leszűrődő új világnézet mutatják meg. Érthető tehát az, hogy a változott viszonyok erős hullámcsapásainál állók, a gyáriparosok, a jogászkezekre gondolnak, mint akik a fejlődés útját egyengetni hivatottak.

Az új világnézet és gondolkodásmód, melynek a haladás érdekében okvetlenül átalakítólag kell hatni a régi szellemi Überbaurra, a megváltozott életviszonyok, illetőleg haladott ipari állapotokból szűrődnek le. Így jogosan tehető fel a paragrafusok elfoglalt alkalmazójáról, hogy az ily módon keletkező világnézet megalkotásához, annak a magáévá tételéhez neki vajmi kevés ereje van, ha nem adnak rá alkalmat, hogy az alapul szolgáló életviszonyokat közvetlen közletről megismerje. Már pedig ha a világnézet alapjait, praemissáit nem ismeri, úgy az nem is képes nála oly reakciót eredményezni, amely evolúciós, modern törekvésekben nyilvánulhat.

Igy tehát a haladás érdeke az, hogy ez az intellektueltömeg közvetlen érintkezésbe hozassék a zugó, forogatos, hatalmas változtató erejű ipari étellel.

Ilyen szellemben rendelkezett Po-

rubszky Jenő táblaelnök, amikor a mult esztendőben a helybeli ipartelepek tüzetes megszemlélésére kérte fel a debreceni bírói kart és ilyen irányu a Szántó Győző kezdeményezésére szintén Porubszky táblaelnök védnöksége alatt lefolyt ipari ismeretterjesztő előadás-ciklus, melyet a Gy. O. Sz. debreceni fiókja bírák, ügyészek s ügyvédek részére rendezett.

Most a sorozat végén, amely tehát a szociális haladás egy szép munkája volt, konstatálhatjuk azt, hogy a fiók a kezdet nehézségeit tekintve dicséretes és sikeres munkát végzett.

A felolvasó-ciklus anyaga, az a pár előadás, melyet a gyakorlati jogélet emberei oly feltűnő érdeklődéssel kísérték, és az alkalom az „ipar nagyhatalom” titkaiba, gondolkodásmódjába való betekintésre személyes érintkezés, gondolatcsere s kölcsönös megértés útján, fontos segítője az ipar jegyét viselő változott életviszonyok követelményeinek az érvényrejutásban. Mert a jogászság hatalmas és értékes erő. Hiszen az az Überbau — hogy ismét Marx szavaival éljünk — amely a gazdasági viszonyokon szükségszerűleg felépült szellemi tényezők összességét jelenti, az jogászvállakon nyugszik nagyobb részt.

És ezért vagyunk végtelenül hálásak az olyan törekvésekkel szemben, mint amilyet a Gyáriparosok Országos Szövetsége debreceni fiókjának részéről a most beáruult előadás-ciklusánál láttunk.

Balázs Jenő.

Klára gázsija.

Irta: Léon Xanrof. Fordította: Cukor Jenő.

A direktor: (egy érdemes öreg urat előzékeny mosolygással üdvözölve): Lenne szives uraságod látogatásának okát kifejtetni?

Az öreg ur: (elpirul, mint valami kis bakfis és szórakozottan köhög): Istenkém, direktor ur . . . félek, hogy nevetni fog a gyöngeség felett, mely tekintettel a koromra, talán . . .

A direktor: (hidegen): Egy darabot akar olvasni adni? . . . Bocsánat, de éppen várnak a próbán és . . .

Az öreg ur (élénken): Nem, direktor ur, dehogyan! Nem szindarab . . . Egy üzletet ajánlanék önnek!

A direktor (még hidegebben): Kérem, fogja rövidre a dolgot! (Keménnyen): Nem szabad a szerző urakat megvártnom, mert valami börzealkusznak pénzemet illetőleg ajánlatai vannak.

Az öreg ur (tiltakozva): Direktor ur, én nem vagyok börzealkusz! És nem azért jöttem, hogy pénzt kérjek!

A direktor (valamivel barátságosabban): Akkor, akkor . . .

Az öreg ur: Ellenkezőleg!

A direktor (akinek az arca egy jókedvű mosollyal ismét felvirul): Ellenkezőleg? . . . Oh, nem lenne szives uraságod helyet foglalni?

Az öreg ur (lelülve): Köszönöm, direktor ur . . . Különbön rövid leszek, tekintve, hogy önt várják a szerző urak.

A direktor (megvető kémozdulattal): Ah, a szerzők! Én miattam . . . (kiigazitva): Azok ráérnek!

Az öreg ur (csodálkozva): Valóban? . . .

Tehát látogatásom célja . . . (játszik a kalapjával, hogy a zavarát elrejtse): Nekem . . . nekem van egy kis barátnőm . . . egy fiatal nő, csupa szív, csupa kedély, a testnek és léleknek minden jó tulajdonságaival . . . (kivesz lelkéből egy fényképet és átnyújtja a direktornak): Itt a fényképe. Mit szól hozzá?

A direktor (hozzáértő arccal): Ördögadta! Pompás!

Az öreg ur (megelégedetten): Ugy-e?

Csak hogy gyöngéd érzésű és érzékeny . . . !

A direktor (csodálkozva, a képet szemlélve): Ugyan? Hiszen úgy néz ki, mint az eleven egészség!

Az öreg ur (nevetve): Uraságod félreértett engem! Ugy értem: érzékeny, — ami az erkölcsöt illeti. Szívesen adnék neki egy kis havi zsebpénzt, — nem veszi!

A direktor (csodálkozással): Igazán nem?

Az öreg ur (nyomatékkal): Nem! Azt mondta: Ha maga pénzt ad nekem, akkor mindig azt hiszem, hogy megvet!

A direktor (kiváncsian): De . . . miből él akkor?

Az öreg ur: Ó . . . ! Béreltem neki egy

lakást, berendeztem és a szállítóknak egyszer s mindenkorra meghagytam, hogy a számláit hozzám küldjék.

A direktor: Ja ugy!

Az öreg ur: Hátra van még a zsebpénzkérdés . . . Erre csak egy módot találtam; hogy pénzt adjak neki, anélkül, hogy sértve érezze magát. Ehhez azonban az ön segítségével szükséges!

A direktor (csodálkozva): Az én segítségem?

Az öreg ur: Ugy van . . . Klára már gyakran bevallotta, hogy legforróbb vágya a színházhoz jutni, hogy gázsijából élhessen.

A direktor (bizalmatlanul): Igen, csak hogy egy kezdőnek a gázsija . . .

Az öreg ur (élénken): Bocsánat egy pillanatra, direktor ur, egy pillanatra! Tudom mit akar mondani: egy kezdőnek a fizetése még az omnibusz-költségeket sem fedezi; (mosolyogva): helyes; hiszen éppen ezen akartok segíteni!

A direktor (kiváncsian): Hogyan?

Az öreg ur: Maga szerződött az én Klárámat, ad neki gázsit — és ezt a gázsit én fizetem.

A direktor: Kinek?

Az öreg ur: Önnek; és ön a pénztárosaival kifizetteti neki. Érti? Ez nagyon hízelgni fog Kláranak, mert a társnői szemében bizonyos tiszteletet kölcsönöz neki és egyben a zsebpénzéhez jut. És emellett ön is jó üzletet

A ref. főgimnázium internátusa

Debrecen, február 10.

A Debreceni Ujság hasábjain érdekes vita folyik Debrecen közéletének két érdekes vezérémbere közt. A vita tárgya: vajjon a városi közgyűlésen legutóbb megszavazott segélyezések a város érdekében állók-e vagy sem. A polémia során sok mindenféléről esik mes vezérémbere közt. A vita tárgya: vajjon a közgyűlés által a ref. főgimnázium mellett építendő új internátus számára megszavazott ingyen telek és építési segély szolgálja-e a város érdekeit vagy sem.

A polémia során felmerült egyéb kérdésekhez nem kívánunk hozzászólni. A főgimnázium internátusa számára megszavazott segély dolgában azonban van egy pár szavunk. Az egyik vitázó, Révi Nándor t. i. ezt a segélyezést fölösleges, haszontalan kiadásnak tartja. Lássuk, igaz-e van-e?

Legyünk először is tisztában azzal, minő segély az, amiben a városi közgyűlés az internátust részesíteni kívánja. Kezünk között van e közgyűlési határozat szövege, amely szórul-szóra így hangzik:

„A törvényhatósági bizottsági közgyűlés Márk Endre és Jánosi Zoltán bizottsági tagok indítványára és miután a tanács bejelentette, hogy saját javaslatát elejti, a jog- és pénzügyi bizottság javaslatát fogadja el s határozatilag kimondja, hogy a tiszántuli református egyházkerület által, főgimnáziuma mellett állítandó fiuinternátus céljaira a Bethlen-u. 39. sz. városi telket, illetve annak a szabályozás folytán megmaradó részét azzal a kikötéssel, hogy azon esetben, ha az internátus fentartásáról a kerület bármikor lemondana, vagy ott tovább az intézmény fent nem állana, úgy a telek, mint a rajta levő összes építmény a város tulajdonába száll vissza, a tiszántuli református egyházkerületnek átengedi, az építési költségekhez pedig 50.000 koronával hozzájárul, mely összeg a nagykölesönből lesz fedezendő”.

Világos ebből, hogy a város a telek tulajdonjogáról nem mondott le, hanem lemondott annak hasznáról egy kulturális célra, mindaddig, míg a telket az egyházkerület a megjelölt kulturális célra használja. Mennyit tesz már most az a haszon, melyről lemondott? A Bethlen-utca 39. sz. ház után jelenleg a városnak — a számvevőségnél bárki megtekintheti — 1200 korona bériővedelme

van. Adó és reparáció fejében (mert a ház ócska, rozoga lévén, állandó javításra szorul) bizvást lemegy ebből 400 korona. A tiszta haszon tehát 800 korona évente.

Az építési segélyül megszavazott 50.000 koronának a takarékpénztárainktól nyerhető maximális 4.5 százalékos betéti kamata: 225 korona.

Az évi teher, mellyel a város a főgimnáziumi internátus építéséhez hozzájárul évente, nem tesz tehát többet 1025 koronánál.

Ez elenyészően csekély összeg ahoz az adományhoz képest, melyet a város minden felhánytorgatás nélkül megszavazott pl. a D. M. K. E. internátusának, melynek nem csupán telket adott, hanem az épületét is fel fogja építeni. Évi 1025 koronát a város bármely jótékony, vagy kulturális intézmény számára nagyobb nehézség nélkül szokott megszavazni. Mennél inkább megteheti azt, mikor mindenkor büszkeségét, kollégiumát segítheti vele, melynek hírnevét s legujjabbban azt köszönheti, hogy egyetemi várossá lett.

Lássuk már most, ezzel az évi 1025 koronával szemben minő erkölcsi és anyagi hasznot várhat, ha az új internátus a felajánlott telken fölépül.

A tiszántuli egyházkerület ősi tradíciójának megfelelően 100 egészen szegény magyar fiúnak, aki a kollégium támogatása nélkül elveszne a magyar kultúrára nézve, kíván teljesen ingyen szállást adni a kollégium régi épületében, mihelyt onnan a gimnázium péterfiái új épületébe költözve a megfelelő helyiségek felszabadulnak.

Ezenkívül egy 140 növendék befogadására alkalmas modern, mintaszerű internátust kíván építeni a várostól e célra kapott telken, hogy ott vidéki középosztálybeli szülők gyermekeit nevelhesse — de nem urakká, mint Révi Nándor írja — hanem kötelességtudó, liberális szellemű, derék magyar polgárokká. Annait beszélünk róla, hogy középosztályunk, melyet szeretünk a nemzet gerincének, fentartó elemének nevezni, pusztulóban van; segíteni, támogatni kell, hogy össze ne roskadjon a mindenfelől rázúduló terhek miatt. S ime, mikor egy intézmény e középosztály érdekében létesül, azok részéről éri támadás, akik a segítség szükségét fennen hangoztatják.

Mert mit jelent az, ha a város az internátus felépítéséhez segélyvel hozzájárul? — Azt, hogy a középosztálybeli szülőközönség terhet könnyíti vele. Minél nagyobb segéllyel járul ugyanis a város az építkezés költségeihez, annál kisebb összeget kell áthárítat-

ni az internátusi díjakra, annál olcsóbban teljesítheti nevelő hivatását az intézet. És ilyen célra ne volna a városnak évi 1025 koronája?

Debrecen városa egy mintaszerű új intézményt nyer az internátusban, mely méltán egészíti majd ki az új református főgimnáziumot, melyhez fogható modern tanintézet a vidéken sehol sem lesz, mihelyt ez 1913. szeptemberében péterfiái új épületébe költözik.

Vajjon drága-e évi 1025 korona hozzájárulás a város részéről azzal az erkölcsi haszonnal szemben, hogy a legmodernebb vidéki középiskola mellett ugyancsak a legmodernebb vidéki internátusra mutathat rá, mint debreceni alkotásra, debreceni kulturintézményre?

De még anyagiakban sem veszít Debrecen városa a megszavazott segéllyel.

Az új internátus a Bethlen-utcáról a Péterfiáig húzódó új utca homlokvonalaiba kerül. A város e része jelenleg nagyon elmaradt, szinte falusias jellegű. Most odaépül az impozáns arányú, kétemeletes palota. Az elhanyagolt városrész egyszerre fejlődésnek fog indulni, mert meg lesz a fejlődés jegecedő pontja. Nem a város vagyonának gvarapódása jár-e ezzel együtt?

Az sem épen kicsinylendő dolog, hogy 140 vidékről jött, az új internátusban elhelyezésre találó gyermek szülei jelentékenyen növelik a város idegenforgalmát. Az igaz, hogy így a városra háramló haszon nem közvetlenül jut a város pénztárába, de különösebb fejtegetésre nem szorul, hogy amivel a város vendéglősei, kereskedői gvarapodnak, az közvetve a város vagyonát is szaporítja.

Mindezeket fontolásra véve, lehetetlen be nem látni, hogy soha jobb helyre nem adott a város közönsége segélyt, mint a ref. főgimnázium internátusára s ha valaki ilyen célokra való adakozásra buzdítja a város tanácsát és közönségét, valóban nem gáncsra, hanem minden, a kultúra iránt fogékony ember elismerésére érdemes. Cs.

EGYESÜLET.

— A jogász- és Tisztviselőkör február 25-én vasárnap délelőtt 11 órakor a kör helyiségében tartja évi rendes közgyűlését. Tárgyak: 1. Elnöki jelentés. 2. Számvizsgálók jelentése. 3. Költségelőirányzat megállapítása. 4. Tisztújítás. 5. Esetleges indítványok.

A direktor (nagyon kíváncsian): Ugy? . . Nem fogad el gázsit?

Klára: Nem! A barátom, a fiatal, — hisz érti, ugy-e? — egyenesen nekem fogja fizetni . . . csakhogy a másik előtt — az öreg előtt — úgy tűnjék föl a dolog, hogy a gázsimat a színházból kapom. Beleegyezik?

A direktor (elragadtatva): Hogy bele . . ? (gondolkozva): Az ön terve elvből nem tetszik nekem . . . Meg kell fontolni a dolgot, majd még meggondolom magam . . .

Klára (felkelve): Ah, badarság! Adjon kezét rá! Holnap három órakor iöyök ismét a másikkal . . . De, el ne áruljon ám! Én persze ön előtt teljesen ismeretlen vagyok!

A direktor: Természetesen!

Klára: És nagy gázsi, mi? Hisz a dolog önnek egy centimejébe sem kerül!

A direktor (szilárdan): Egész nyugodt lehet!

(Másnap 3 órakor az öreg ur Klárát a színházba vezeti és ünneppélyesen bemutatja a direktornak, aki ugy tesz, mintha most látná őt először. Gyorsan megegyeznek a szerződési feltételek fölött. „Hisz végre csak a gázsról van szó!”)

Az öreg ur (jóakarattal mosolyog): Magától értetődik, a kisasszony gázsira is igényt tart!

A direktor (élénken): Természetesen!

csinál, direktor ur, amennyiben egész ingyen nyer a színháza számára egy bájos, elmés és tehetséges színésznőt.

A direktor (kétkedőleg): Erről ne beszéljünk . . . És mekkora gázsit fizessenek Klára kisasszonynak?

Az öreg ur: Természetesen, amennyit követel! Ó annyira értelmes, hogy bizonyára nem fog szemtelen követelésekkel előállni . . . Tehát kész?

A direktor: De ki kezkesedik a gázsi viszfafizetéséről?

Az öreg ur (bélyeggel ellátott papírt vesz ki a zsebéből): Ki? Itt, ez az aláírással ellátott szerződés . . . Mint látja, a számokat még nem irtam ki, de ismétlem, nyugodt vagyok, hogy . . .

A direktor (miután elolvasta): Kitűnő! Pompás (gondosan összehajtva, aztán komoly képet vág): Helyes uram! Hozza el Klára kisasszonyt, talán — egyezkedésre jutunk.

Az öreg ur: Tehát holnap, direktor ur, holnap három órakor itt leszek Klárikával . . . (meghajtja magát): Direktor ur!

A direktor (hasonlóképen): Uram!

(Két órával később a színházi szolga bevezet egy fiatal nőt, akiben a csodálkozó direktor az első tekintetre a fénykép eredetijére ismer, amit az öreg ur mutatott neki.)

A direktor (széket kínál neki): Miben lehetek a kisasszony szolgálatára?

Klára (a szép nők határozott hangján, amely megszokta, hogy sehol ellenkezésre nem találjon): Direktor ur, ön egy nagy sziveséget tehetne nekem.

A direktor (mosolyogva): Fogadni mernek, azt akarja, hogy szerződtessem. Nos?

Klára (elképedve): Hogy? Hogyan? Honnan tudja? Különben mindegy — eltalálta! Először már régen a legforróbb kívánságom a színpadra lépni; aztán . . . izé . . . tudniillik . . . van egy öreg ur, aki . . . nagyon ragaszkodik hozzám . . .

A direktor (folyton mosolyogva): Ugyan?

Klára: . . . és egy fiatal, aki szintén nagyon, nagyon kedves . . .

A direktor (bosszusan): Ugy? És egy fiatal?

Klára: Igen. Minthogy azonban egyikőt sem fogadhatok el pénzt anélkül, hogy a másik észrevenné, a következő gondolatra jöttem: Ön szerződtet engem, természetesen nagy gázssal. Ami fölött a barátomim notabene félig halála mérgelődik magukat.

A direktor (tiltakozva): Igen, de bocsáson meg . . . !

Klára (belevágva): De várjon egy kissé! Én a gázsimat nem fogom elfogadni . . . Ez csak egy pro forma . . .

Csak a

minőség

révén lett
világhírű
a világon

PALMA

kaucsuk-cipősarok

A higienikus

Palma kaucsuk

ágybetét

elsőrangú

A város

A

Nehán látszó ügy és a törvény egy a Bor Balmazújváros közönségi főügyész Hortobágyos pusztas ros közönségi vételárért szas tanács nek folyam főügyész tanácsos ban nem ben egyes el, hogy a íekszik De leti értéke miután a zelíthető részéről h cemelek a annak me

Ez az pénztár új koztatta a ez ügyben amely nem sítás állás megszerze elérhető le

Módu egyik vez ez ügyben következő

— A mellett ny pos indok vételár m fektuálni, vagy ötve vagyis ez gyven jut nába. Ugy birtokból szántásra, egészen adhatnánk leti összeg leteket. E bérleti őstendőben

Klára

zsira, —

Az ö

Légy nyu

ad, amenn

50 franko

Klára

A d

mondja k

Az ö

nem talál

A dir

kecs mell

Az ö

gondoltan

És különb

Klára

mégis az

vagyok?

A dir

ges! Ren

Az ö

rához):

gathatóna

Klára

En ugy g

A város és a Borzas-pusztá

A gazdasági bizottság ülése.

Néhány hónap óta egy jelentéktelennek látszó ügy foglalkoztatja a szakbizottságokat és a törvényhatósági bizottságot is. Ez az ügy a Borzas-pusztá megvételének ügye. A Balmazújvárosi Takarékpénztár ugyanis a Hortobágy szomszédságában fekvő 1016 holdas pusztá birtokot felajánlotta Debrecen város közönségének, hogy azt 400,000 korona vételárért vegye meg. A vétel ügyét hosszasan tanácskozások előzték meg, amelyeknek folyamán a birtokot Magoss György dr. főügyész és Medgyaszay Miklós gazdasági tanácsos meg is szemlélték. A vétel azonban nem jött létre, mert a birtokkal szemben egyesek részéről az a kifogás hangzott el, hogy a birtok nem jó föld s oly messze fekszik Debrecenről, hogy annak akár bérleti értékesítése is nehézségekbe ütközik, miután a távolság miatt nem is könnyen közelíthető meg. Ugyancsak a vételt ellenzők részéről hangzott el az érv is, hogy Debrecennek a birtokra nincsen szüksége s így annak megvétele fölösleges is.

Ez az ügy ma a Balmazújvárosi Takarékpénztár újabb ajánlata folytán újból foglalkoztatta a gazdasági bizottságot, a városnak ez ügyben leghivatottabb szakbizottságát, amely nem helyezkedett a rideg visszautasítás álláspontjára, hanem a birtokot igen is megszerzendőnek tartja és pedig a lehető legalacsonyabb árban.

Módunkban volt ez ügyre vonatkozóan egyik vezető szakemberrel beszélgetni és ez ügyben véleményét meghallgatni, aki is a következőket mondotta:

— A gazda emberek általában a vétel mellett nyilatkoztak meg s ennek igen alapos indoka van. A vételt ugyanis megfelelő vételár megállapítása esetén úgy lehet perfectuálni, hogy a birtok harminc-negyven vagy ötven év alatt teljesen kifizetné magát, vagyis ez idő multán Debrecen városa ingyen jutna egy ezer holdas birtok tulajdonába. Ugyanis a vételre kínált ezer holdas birtokból 600 hold teljesen alkalmas, sőt jó szántásra. Ezt tehát akár parcellákban, akár egészben a mai jó bérleti árak mellett nyújthatnánk haszonbérbe, hogy a haszonbérleti összegek fedezék az amortizációs részleteket. Erre már kontempláltunk is haszonbérleti összegeket. Így szerintem első esztendőben 20, másodikban 21, harmadikban

22 koronáért lehetne a bérletet kiadni egyszerre husz-huszonöt esztendőre. Az első esztendőben a város talán néhány száz koronát még rá is fizetne az amortizációra, de kétségtelen s ezt egyszerű számításból mindenki világosan láthatja, hogy ötven év alatt nemcsak kifizetődne az egész vételár, de a városnak még haszna is volna. És szerintem ez a helyes birtok és szerzési politika, amit a tapasztalat is igazol. E tekintetben hivatkozom a zsemberi birtokra, amelynek megvétele ellen annak idején kézzel lábbal tiltakoztak s amelynek megvételét akkor meg is akadályozták s ma egyik legjobb üzlete lehetne a városnak, sőt ha akarná, akár egy millióért is eladhatná.

Értesüléseink szerint gazdakörökben is ehez hasonló felfogás uralkodik s így lehetséges, hogy a közgyűlés újból tárgyalva e kérdést akceptálni is fogja ezt a felfogást és alkalmas vételi feltételekkel találkozva meg is szerzi ezt a birtoktestet, amely hatalmas területtel növelné Debrecen ingatlan vagyonát és pedig sokkal jövedelmezőbb ingatlannal, mint amilyeneket azóta szerzett meg a város.

Pálmay Ilka Zilahy Gyulához.

Egy elmaradt vendégszereplés.

Karcsu, hegyes betűsorok fekszenek előttem. Sárga elefántcsont papírlapon határozott, nekilendült vonalak, melyeknek nemcsak tagolni, de mondanivalójuk is van azok számára, akiknek íródtak. Mert kapja bár őket egyetlen ember, a körülmény, mely keltükét megelőzte olyan, hogy joggal tarthat arra érdeklődést minden eseményekre szomjas, megértő gondolkodású egyén, Pálmay Ilka írta Zilahy Gyulának, a debreceni színház igazgatójának.

Aki mérlegelni tudja azt a nagy pályafutást, melyet Pálmay Ilka Budapesttől Londonig szinte a diadalnak forgószél szekerén megtett, lehetetlen, hogy mély megilletődéssel és a csodálatnak hódoló elragadtatásával ne viseltessék minden eseménnyel szemben, ami az ő büvőköréből jön. Csak a Blaha Lujza nagyasszonyi alakja vet olyan fényt felénk, amilyet Pálmay Ilka művészetével minden időkben beért. A bájnak, temperamentumnak és a dalos költészetnek utólrétegetlen Chern-

binja ő, akinek a babérok örökidőn szegik be az utját s profán kezek meg is tépik a szegélyét, egy beláthatatlan erdőtenger suhogását elállítani nem tudják.

Az utóbbi időkben kiméretlen, durva rá-galmak özöne ömlött a művészre felé. Elmondták, hogy már vén, a tehetsége elkopott s hogy a nemzet mivel sem tartozik neki, mert két kézzel pazarolta rá a vagyonát. A szemforgatók pedig az erkölcsösség mankójára támaszkodva akarták meghiusítani a Nemzeti Színház szerződését. Kicsiny látókörű szűk agyu emberek akarták letépni róla a selymes fátylat, amit a teremtés csak kivételes tehetségű, nagyszerű adományokkal áldott választottjai számára szőtt. Am az a sugárzó láng, mely egykor egész Európát hevítette, ma is megtalálta az utat, melyen a sötétséget és rosszhiszeműséget átöröplheti s Pálmay Ilka neve immár az örök halhatatlanság legmagasabb csúcán van megörökítve. Tiszteletbeli és örökös tagja lett egy a kolozsvári, mint a budapesti Nemzeti Színháznak s ha a történelem zámatot vet működésével, Európa minden nemzete felvési azt a művészet-történelem lapjaira.

Érthetetlen módon a múlt héten az a hír terjedt el Debrecenben, hogy a legjelesebb művészről valamelyik helyi dalszarnok színpadán fog megjelenni, hogy megegyezzen búcsút vegyen attól a műértő publikumtól, mely itt századokon át nemesedett a mai megértésig. Azok, akik Pálmay Ilka szubtilis lelkét, izlését ismerik, kétkedve fogadták a kósza hírt, Zilahy Gyula színgazgató azonban, akit a művészhez évtizedes viszony és barátság fűz, kötelességének tartotta, hogy meggátolja ezeket az ellenőrizhetetlen híreszteléseket s evégből szeretettel invitálta a művésznőt — vendégszereplésre!

Ma érkezett meg a válasz, szószerint eképp:

B.-pest, 1912. febr. 7.

Édes Gyulus!

Köszönöm szíves meghívásodat. Mindentelké hiúváknak vidékre vendégszerepelné 500 koronáért esténként, s még ezért sem megyek, mert nincs repertoírom. Hogy én másutt, mint legislegelső színpadon valaha fellépnek — az csak roszakaratu híresztelés lehet.

Én nagyon is jó anyagi körülmények között vagyok, és tiszteletbeli örökös tagja a Nemzeti, és a kolozsvári színháznak, s a legszebb körben élő urinő társaságban élek! Soha amíg élek, nem fogok leszállani! Ezt megírtam a könyvemben is. Most repertórium nincs (az ócska darabokat unom dacára a magas honoráriumoknak, nem lépek fel. Ez az én ügyem édes Gyulus. Légy szíves és hirdesd ezt. Készülök Nizába, Gyuluskát, Vilmát szeretettel üdvözlő

Kinszkyné Ilka.

U. i. Talán a Pálmay nevet vette valaki fel?!

Gyönyörű, hegyes, feltörekvő betűsorok egymás mellé rakva, úgy mint a széksorok Bécs, Berlin és London színházaiban emelkedtek, mikor a Pálmay Ilka varázsos tehetsége és mindeneket gátlvánizáló temperamentuma indult világhódító utiára.

A levél sarkában pedig kilenc águ korona: K. I. monogrammal. Kinszky grófnő soha el nem haló nagy művészetének legillőbb ékessége.

IRODALOM

A Csokonai-kör februári felolvasó-ülése. E hét végén tartja a Csokonai-kör februári felolvasó ülést, amelynek napirendje több érdekes költői és szépprózai terméket fog magában foglalni. Elsősorban Oláh Gábornak a nagytehetségű költőnek legújabb drámájából, „Az embernek fia”-ból kerül bemutatásra néhány hatásos jelenet. — Költőket két

Klára: És pedig egy tisztességes gázsira, — különben köszönöm . . .

Az öreg ur (atyailag megnyugtatta): Légy nyugodt drágám! A direktor ur annyit ad, amennyit kérsz. (Indítványozva): Akarsz 50 frankot?

Klára (felháborodva): 50 frank!?
A direktor (haragosan): Csak nem mondja komolyan?

Az öreg ur (csodálkozva): Az 50 frankot nem találja elégnek? Mondjuk hát 75 frank!

A direktor: Ennyi szépség, ennyi báj és kecs mellett . . . Ilyen toilettek és ilven . . .

Az öreg ur (kissé nyugtalanul): Ugy gondoltam, hogy az összeg csak zsebpénz . . . És különben te csak kezdő vagy, nemde?

Klára: Mit jelenten ez — ha a direktor ur mégis azon a nézetben van, hogy tehetséges vagyok?

A direktor (lelkesen): Nagyon tehetséges! Rendkívül tehetséges!

Az öreg ur (mindig nyugtalanabban Klárához): Egyszóval mennyit gondolsz elfogathatónak, drágám?

Klára (a direktorra pillantva, félénken): Én úgy gondoltam . . . 1000 frank . . .

Az öreg ur (rémülten): Megbolondult!

A direktor (hirtelen belevágva): Tökéletesen megbolondult! A kisasszony sokkal többet ér, mint 1000-frank . . .

Fehérneműt csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

Piacz-utca 42. sz. (Lamprecht palota).

Arany János-utca 15. sz.

mosó intézete Piacz utca 63.

FEUERSTEIN

vendég fog hozni, Szabados Ede szatmári író a Löfkovits-pályázaton jutalmazott költői címbeszélését, Gyökössi Endre, az Oláh Gáborral együtt indult fiatal költő lírai verseket fog felolvasni; a felolvasások sorát Nagy Vilmos, a Csokonai-körnek népszerű választmányi tagja fogja bezárni. E felolvasó-ülésre a napokban mennek szét a meghívók.

A Debreceni Szemle e heti száma Márkus Lilly zongoraművész arcképét közli a címlapon abból az alkalomból, hogy a művész a Zenekedvelők Társasága legközelebbi hangversenyén fellép, a „Leányzsúr”-ról részletesen számolván be, bemutatja Boros Anna pompásan sikerült arcképét, foglalkozván a többi közreműködőkkel is. Cikkeket, tárcát, verset Tóth Árpád, Molnár Ferenc, Sas Ede, Juhász Gyula, Tárnay Iván, Carnevalle és Szathmáry Zoltán írtak a lapba, melynek előfizetési ára negyedévre 3 kor., trafikpéldányok számonként 30 fillérért kaphatók.

Egy városrész viz alatt

Áradás a Móricz-telepen.

A város hátában, az Árpád-téren túl, a merre a Csapó-utcából elfordul a villamos vasút, indul ki a Móricz-telep. Néhány egy oldalsorból álló utcácska képezi bejáratának a gádorát: a Sámson-utca, mely a Móricz-utca felé borul s ennek végén képződött Dessewffy-utca. Ezek az utcák aztán átnéznek a szomszédos temetőbe, amely mintegy vár, uralja az egész környéket. A holtak nagyobb biztonságban vannak itt, mint az élők, mert a hóolvadás egyenesen lefolyik a szembenéző utakra és utcákra s ha a város tanácsa még idején hozzá nem lát a csapadék levezetéséhez s alkalmas kanálist nem létesít, holnap-holnapután a holtak költözködnék az elhagyott házakba.

Kicsiny házak sápadt lakói élet-napot egygyé téve, küzdelmes munkát folytatnak a meggyülemlétt áradás ellen, mely mint egy hatalmas tenger készül

embert és jószágot elborítani.

A Móricz-telep másik sarkán a hadházi vasút vonul át, melynek töltése akár egy duzzasztó, szorítja a telep szívébe a felgyülemlétt tengerezmet, mely azután hogy hőmpölygő testének kényelmes fekhelyet szerezzen, elborítja nemcsak az utcát, de az udvarokat és a pinchehelyiségeket is.

Ez pedig egy egészségügyi, mint szociális szempontokból kárhózatás hiba, mert míg egyrésztől ragályos betegségeknek lehet bacillus gyűjtő telepe, másrészt a lakók existenciáját is fenyegeti. A Móricz-telepet ugyan is nem lakják földbirtokosok, sem kitűnő jövedelemmel rendelkező magánhivatalnokok. Szegény munkásnép tart ott albertet s maga a háziur sem nagytökés, hanem amolyan verejtékes kereső szegény ördög, aki vércseppeket izzad, hogy kicsiny vityillóját fenttarthassa. A házbéruzsora és telekspekuláció itt még hál istennek, idegen s a lakó egyszerű dolgozik megértő békességgel a háziúrával.

Majdnem valamennyi háznak kicsiny veteményes udvara van, amely arra szolgál, hogy kiteremje a télire valót. Szőlő, gyümölcsfa, konyhakertészeti veteménymag hajt itt zöldülő fejet s ha rossz a termés, bizony a háziur és lakó egyképp megéri a szükségét. Most mindez odavan. Viz alatt az udvar és minden rajta levő melléképület. A pincék és vermek színültig vannak telve csapadékkal s az éléskamrákból ki kell költöztetni az ételneműket, mert

belepi azokat a penész.

Bűz, rothadás, bomlasztó talajiszap furja a házak oldalát s ha még egy eső talál jönni, a felgyülemlő víztenger beárad a házak belsejébe is.

— Az este 4 órától 8-ig dolgoztam az ár

ellen, — mondja Szabó Márton, akinek a Dobó-utcában van a háza. Szegény földműves ember, nagyot hall, lehet vagy 55 esztendő. Mikor felkerestem, a talpától állig sáros, viizes volt. Földet ázott a tenger szélein. Az udvara merő vízmező.

— Látja uram, — panaszi keservét, — úgy kell felgödrözni az udvart, hogy a viznek gátat vehessenek, másképp már régen befolyt volna a lakásba. Szegény öreg nagy hájas csizmájában ott kubilkol éjjel-nappal.

— Harminc korona áru zöldségem van a víz alatt. Ki fizeti azt meg nekem? Az Isten! Aki adta és elvette.

— Hát azok a szép gyümölcsfák, amelyek ott hevernek a víztábla alatt, teremnek-e gyümölcsöt?! Nem biz azok, megési a tövüket a víz aztán meg a szárazság.

Nagy Józsefnének a fászkamrája már víz alatt áll. De pakolnak a szobában s, mert a házat már annyira alámosta az ár, hogy attól kell tartani, áttöri a falat.

Kovács Kálmán bádogos szőlőlejt tövestől kimosta az áradás, mely pillanatra sem szűnik, hanem a magasabban levő helyekről patak módjára szünet nélkül ömlik alá.

Ha itt gyorsan nem intézkedik a városi hatóság,

háborzongató szerencsétlenségekre

van kilátás. Ezeknek a szegény sorban élő embereknek nem telik ám vashatónra és vízálló cementre, csak afféle vertföldből, meg vályogból vannak fölépítve a házak. A víz meg már napok, mondhatni évek óta nyaldossa a fundamentumot.

— Nyáron is megáll itt az esővíz s hiába hordjuk ki az utcára, újra visszaiön a lapos udvarokra. Természetes, hogy mikor az egészségügyi vizsgálatot megejtik, ott találja a bizottság a pocsolját. Hiába erősködünk, hogy ennek nem mi vagyunk az okai, meg sem hallgatnak bennünket, csak ránk huzzák a bírságot.

— Nézze meg uram ezt az utcát, lehetetlen itt a közlekedés, a kerék félig belesülped a sárba!

— Egy félmétermázsza fát három koronáért hoznak ki, de még így sem szívesen! panaszkodik Kovács Kálmán, egy intelligens, jóarcu iparosasszony.

— Valahányszor esős vagy olvadákony idő van, a kutakat is ellepi az ár. Ilvenkor aztán a korhadt, rothadó anyagok, ganaj és emésztő lé is átszivárog a kutak belsejébe.

— Isznak ezekből? — kérdelem a mellett állóktól.

— Iszunk, amíg el nem lepi az ár! — feleli egy beesett, szürke arcú asszony, akin a vérszegénység ugyancsak erősen fuzza elő a ráncokat.

— Meg főzünk, lelkem! — mondja egy anyóka.

Rettenetes hallomás! Ezek a szegény emberek, nemcsak árvízveszedelemnek, de

a tifusz és diftéria

hagymázos lehelletének is ki vannak téve. Csuz, köszvény minden házban otthonos itt s ha a nyáron szét talál nézni Kolerá öngyűlöse, bizony nem kell messzire csatangolnia ebben a városban. Egész bátran felütheti sátrát a Móricz-telepen és kéjelegeth az annak a városnak a pusztulásában.

— Gyertünk előre, — mondom kocsisomnak, a 7-es számú konflis gazdájának; Daru Istvánnak.

— Előre uram nem lehet, mert akkor hét ökörrrel kell bennünket kimozdítani!

Mit tehetek? Leszálok és gyalog folytatom a szemlét.

Csak ugy a házak mentén lépek, ahol kövek gerendák és teknők vannak fektetve, hogy el nem merüljön az ember. Így is bőrkáig gázolunk a vízben.

Hivatalos szemle.

— Jó napot kívánok! — jön felém egy okos nézésű tagbaszakadt férfi — Tóth Sándor utbiztos vagyok!

— Hivatalosan méltóztatik jelen lenni?

— Igen! — mondja — a főmérnök ur megbízásából.

— Tudniillik — adja a magyarázatot Fábrián Ede iparos — én ma jelentettem az esetet Balkányi doktor urnak, aki aztán jelentést tett az esetről.

— Szabad tudnom a véleményét utbiztos ur?

— Csakis kanalizálással segíthetünk a bajokon, melyek tagadhatatlanul nagyok. A házuk alapja már erősen meg van rongálva, a kertek pedig hasznavehetetlenek.

— Tegnap még egy teknővel hajóztam a tuloldalra! — mondja Fábrián.

— Mennyi időt vehet igénybe a kanális elkészítése?

— Két hét alatt elkészülhet, ha kellő munkaező áll rendelkezésünkre. A megoldás pedig egyszerű, mert a Virág-utca sarkán van az egyik bevezető csatorna gyűjtő tartálya, mely mindössze ha ötszáz lépésnyire van ide. Ezt csekély fáradsággal lehet összekapcsolni a Móricz-teleppel.

Hisszük, hogy a mérnöki hivatalnak is ez a meggyőződése s a városi tisztviselő orvos is érzi a veszedelmet, mely a Móricz-telep felől a város lakóit fenyegeti. De azok a rettenetes állapotok, melyek egy csomó ember élet-és vagyonbiztonságát fenyegetik, szintén nem tűrnek halogatást és gyors intézkedést tesznek szükségessé.

Pár száz munkás egészségéről, gyermekek, családok békéjéről és nyugalmáról van szó. Az egyik fiatal anya sirva panasziolta:

— Nálunk, ha esik az eső oda van a boldogság. Mert nemcsak a krumpli meg a zöldség pusztul el, hanem az egész családot is eltemetheti az árvíz által bedöntött fal.

Gyulai Zsiga.

Árkád-sor a Szent Anna-utcán

Érdekes ajánlat a városhoz.

A jog- és pénzügyi bizottság egyik legutolsó ülésén, később a közgyűlésen, több oldalról hangzottak olyan sürgető felszólalások, hogy a Szent Anna-utca kiszélesítéséhez mielőbb hozzá kell fogni.

A városi hatóság agjai részéről ez a felszólalás teljes méltán találkozik és, ami természetes is, mindenki csatlakozott ehhez a fölfogáshoz. A szép tervnek gyakorlati kivitele előtt állott azonban az az igen nagy akadály és nehézség, hogy az utcánvítés vonalába eső részekben meg négy telek nem a város s így azoknak megszerzése rengeteg pénzbe került volna annál is inkább, mert az utcaszélesítést 30 méterre tervezték. Kétségtelen dolog, hogy a város momentán és ötletszerűen nem mehet bele egy ilyen költséges — körülbelül egy millióba kerülő — telekvételbe s utcanyitásba.

E nehézségekkel szemben most a Szent Anna-utca megnyitására egy igen életre való terv merült fel, amely mindenképpen kivihetőnek látszik és az a különös előnye is megvan hogy Debrecen városát az utcaszélesítés semmiféle költséggel nem terheli meg s így azt mielőbb végre lehet hajtani.

A tervet Pavlovits Károly műépítész terjeszti a tanács elé. — Pavlovits Károly ugyanis megszerezte a Piac-utca 46. sz. házat, amelyet az eredeti utcaszélesítési terv szerint szintén meg kellett volna szereznie a városnak. Miután azonban teljesen fölösleges, hogy a Szent Anna-utca 30. méter széles legyen, a benyújtott terv szerint a ma csak hat méteres utcát tizenhat méter szélességűvé lehet kinyitni s így az a közlekedésre is teljesen alkalmas lesz s a városnak négy telekből csak igen kis részeket kell megszereznie, a bűnügyi rendőrség épületének telke pedig alig szenvedne csönkítást. A tizenhat méteres utcanyitás esetén beleesne a szélesítésbe a Piac-utca 48. számú saroktelek, az utána következő telekből annyi hogy az ott maradt részek önálló telkek alakítására, tehát építésre is alkalmasak maradnának. A közlekedésre szolgálja mindkét oldalon egy négy méter széles gyalogjáró, és a közepén egy nyolc méteres kocsiút.

Pavlovits utca-tervének leglényegesebb része egy árkád-sor, mely 4 méter szélességben vonulna a Piac-utcától a Batthyány-utcáig. Ez árkádok alsó része szolgál gyalogjáróul, míg az árkád feletti rész az építkezés céljaira felhasználható. Így az utca-test szélessége az emeletek magasságában 12 méter, míg a földszinten 16 méter. Az árkádok feletti rész kihasználhatása által a Szent Anna-utcai kisajátítandó telkek az emeleti részeken majdnem teljes területükben épségben maradnak. Az árkádok alatt élénk forgalom fejlődhetik ki, ami az ott elhelyezett üzletek értékét erősen emelni fogja. Ez a déli oldalon fekvő napsütéses, oszlopos sétány lesz valószínűleg a korzózó publikum kedvenc tartózkodási helye amelelt antisztikus utcaképet fog nyújtani. Az olasz városok díszje az ilyen árkádsor, mely a Szent Annát Debrecen legszébb részévé, egyik értékes látványosságává varázsolja.

Miután pedig telekrészeket alig kell kisajátítani, kivéve az amugy is halálra ítélt Piac-utca 48. számú házat, a városnak kisajátítási költsége elenyésző lesz, annál is inkább, mivel a kisajátítási költség egy része a bettermen tax által megtérül.

A tetszetős pompás terv rövidesen a tanács elé kerül és hisszük, hogy a közgyűlés a megvalósítás stádiumába juttatja azt, a mely modern, nagyvárosi külsőt óhajt adni a mostani képtelenül elhanyagolt utcarészletnek s így a Szent Anna-utca kiszélesítésének évtizedek óta húzódo ügye egy csapásra, a közérdek legteljesebb kielégítése mellett megoldást nyer.

Betörés a Dóczy intézetbe

Kedélyes tolvajcsemete.

Még e hó ötödikén jelentették a rendőrségnek, hogy ismeretlen tettes behatolt a református felsőbbteleányiskola helyiségébe s ott Tóth Etelka és Lengyel Elza tanítónők kárára betörést követtek el. Elveszett egy aranyóra láncsal, melynek értéke 180 korona lehetett, tulajdonosa pedig Tóth Etelka.

A vizsgálat megindult s több tanút kihallgattak anélkül, hogy valami nyomra bukkanhattak volna, míg tegnap délelőtt egyik szobalány fel nem hívta Szóts Lajos rendőrbiztos figyelmét egy fiatal, 15 éves gyermekre, akivel a betörés napján a lépcsőn találkozott. A személyleírás és egyéb adatok bementése után aztán a rendőrbiztos megállapította, hogy a betörő aligha lehet más, mint a kis Bernát József, aki ilyen és hasonló stílikért már nem egy ízben volt a rendőrség vendége. Elő is vezettette a gyereket, aki eleinte tagadni próbált, később azonban megmondta a dolgot és bevallotta, hogy csakugyan ő járt a Dóczy-intézetben s minthogy semmiféle ellenőrzést nem látott, elküvette a betörést.

— Először az első emeleten voltam, a hol nyitva találtam az ajtót, — kezdte vallomását a kis betörő — bementem és egy szekrényen egy aranyórát és láncot találtam. Ezeket gyorsan magamhoz vettem s a második emeletre sétáltam fel velök.

— Nem találkoztál senkivel?

— Nem én egy lélekkel sem. Sorra próbáltam kinyitni a lakásokat, de mindegyik be volt zárva. Míg az egyik sarokhoz értem. Itt aztán álkulcsal nyitottam magamnak ajtót. Szétnéztem a szobában, sehol sem találtam semmit. Kifeszítettem az egyik szekrény ajtaját és ebből egy bádoggal dobott vettem elő. Felnyitom, hát száraz makkot találok benne.

— Aztán bosszuságodban hazamentél?

— Dehogyan mentem. Gondoltam mulatok még egyet. A sarokban volt egy fonográf, ezt előre hoztam s a szoba közepére vittem, oszt

felhuztam a gépet. Lemezt azonban sehol sem találtam, pedig vagy három fiókot is feltörtem érte. Akkor aztán dühbe jöttem s ott hagytam a szobát.

— Kivel találkoztál, mikor lementél? Intézi a kérdéseket Szóts biztos.

— Egy asszonnyal. Mindjárt gondoltam hogy nem lesz szerencsém vele. Elmentem hát a Csapó-utcai „zaci“-ba, bevágtam az órát-láncot harminc „krón“-ra, aztán elmentem a moziba.

— Hát a többi pénzt hová költötted?

— Cukorra, meg villanyosra! — mondta a kedélyes tolvajcsemete — szeretem az efféle „flanc“-ot.

Csakugyan megtalálták az elzalogosított tárgyakat a Csapó-utcai zálogházban. A kis gazembert pedig, aki már több ízben került szembe az igazságszolgáltatással, Szóts Lajos rendőrbiztos letartóztatásba helyezte. Valószínűleg javítóintézetbe internálják, egyelőre azonban a gyermekmenhelyen fogják elhelyezni.

Döntés előtt

Khuen-Héderváry gróf Bécsben

Justhéknek nem kell béke.

Amikor a kormány mindent megtesz a béke érdekében, amikor kétségtelen, hogy a véderő javaslatokat nyomon követi a választói jog reformja, tehát a Justh-párt követelte reform még ez évben tárgyalás alá kerülhet, akkor mi következhetik be? A logikus gondolkodó azt mondhatná, hogy a béke. De a logikus gondolkodó, a választói reformnak, az ország érdekeinek, a parlamenti békés működésnek és politikai rendnek becsületes híve tévedni fog. Nem a béke következik, hanem egy Justh-párti nyilatkozat, amely szerint nem lehet meg a béke, mert előbb kell a választói jog, azután a véderő reform. Tehát, amikor minden kész arra, hogy végre munkához foghasson a parlament, előtérbe tolja a Justh-párt a választójogi priuszt, amelyről már minden becsületes, józan gondolkodású politikus tudja, hogy nemcsak értelmetlen, hanem megvalósíthatatlan dolog. Azonban hát a Justh-pártnak nem a választói jog kell, hanem a harc, ha mindjárt káros és céltalan is.

A miniszterelnök különben holnap terjeszti a felség elé a legutóbb tartott minisztertanács határozatait, amelyeket a király bizonyosan jóváhagyólag vesz tudomásul.

A politika eseményeiről különben fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

A miniszterelnök Bécsben.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma délelőtt 9 óra 20 perckor utazott el a magyar fővárosból Marsovszky Ivor dr. titkár és Barát Ármán sajtóirodai főnökkel Bécsbe.

A miniszterelnök egynegyed háromkor érkezett meg az osztrák fővárosba. Félőtkor átment a magyar házból az osztrák miniszterterem palotába, ahol Stürgkh gróf osztrák miniszterelnökkel tárgyalt. Rövid tanácskozás után visszatért a magyar házba.

Holnap délelőtt jelenik meg magánkihallgatáson a király előtt, akinek a minisztertanács határozatairól tesz jelentést.

Katonai tárgyalások a véderőről.

Budapesten ma egy katonai bizottság ült össze Günzel altábornagy elnöklete alatt. A bizottság, amelyben a hadügyminiszter, a landwehr miniszter és a magyar honvédelmi miniszter képviselői vettek részt, Apponyi pontozatait tárgyalta, sőt azokon tulerjeszkedve, az egész javaslatot újabb tanulmány tárgyává teszi s tárgyalja a hadvezetőség által javasolt módosításokat is. E bizottság munkájával is bizonyítani akarja a hadvezetőség és a kormány, hogy a legkomolyabban tárgyalni kívánja az ellenzék kívánságait és kifogásait.

Justhék akadémikusodása.

Politikai körökben megdöbbenéssel beszélnek Justh Gyula ama kijelentéseiről, amelyek a béke ellen irányulnak. Egyik kijelentés szerint törvényalkotással akarja elintézni a véderőjavaslatot, másrészt kijelenti, hogy ők nem kaphatók a küzdő ellenzéki pártok közötti megállapodások megszegésére. Ezeket a kijelentéseket a minden békekísérlet lehetlenné tételére alkalmasnak mondják a politikusok, mert a törvényalkotás a provizóriumot jelenti, a provizórium pedig azt, hogy Apponyiék nem kaphatják meg kívánságaikat, miután pedig a másik kijelentés szerint ők nem hagyják cserben Apponyiékat, világos, hogy e két kijelentés együtt burkoltan s ügyetlenül azt jelenti, hogy a békekötés lehetetlen. Mindez azután végeredményében az irgalmatlan parlamenti harcot jelenti.

A miniszterelnök szerdán beszél.

A képviselőház hétfőn délelőtt rövid formális ülést tart, amelyen további munkarendjéről határoz. Az elnökség indítványozni fogja, hogy a következő ülés szerdán legyen s na pirendjére tüzzék ki a véderőt. A miniszterelnök ezen az ülésen fogja megtenni a politikai helyzetéről rendkívül érdeklődéssel várt nyilatkozatát.

Khuen politikája győzni fog.

Bécsből táviratozzák: Az osztrák kormány ma közreadja, hogy Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök mai látogatását Stürgkh gróf osztrák miniszterelnök holnap viszonzni fogja s hogy holnap az osztrák miniszterelnök is kihallgatáson jelenik meg a királynál. Bécsben és Budapesten egyaránt mutatkoznak a kibontakozás nehézségei. A Justh-párt gondoskodott róla, hogy Bécsben őt tudomásul vegyék s most Bécsben a magyar követelésekkel ugyanazok a tényezők helyezkedtek szembe, melyeket a katonai kérdések tíz éves történetéből már eléggé ismerünk. Hogy mi lesz az események folytatása, azt előre megjósolni nem lehet. Amnyi azonban bizonyos, hogy ő felsége hozzá fog járulni a magyar kormány előterjesztéséhez és hogy az a politika fog érvényesülni, melyre a kormány tegnap elhatározta magát.

Ház/eloszlátás előtt.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Az országos nemzeti munkapárt klubjában ma nagyon nagy számmal jelentek meg a képviselők és élénken tárgyalták a politikai helyzetet. A nemzeti munkapárt készen áll a harcra. Eddig azt hitték a pártban, hogy Khuen-Héderváry grófnak azt a készségét, hogy az ellenzék aggodalmaival számot vessen s általában a békére való törekvését az ellenzék honorálni fogja és éppen ezért mindenki bizott a békében. Most azonban, hogy a Justh-párt harci riadója megjelent, a munkapártban is föléledt a harci kedv s a pártban úgy

tudják, hogy a miniszterelnök az esetleg újra fölébredő obstrukciót nem fogja sokáig tűrni, hanem gyorsan fel fogja oszlatni a képviselőházat. Jeszenszky Sándor államtitkárnak több főispánnal való tanácskozását is ezzel az eshetőséggel hozzák összeköttetésbe.

Kossuthék és Justhék.

Justh Gyulának tegnapi kommunikéje általános feltűnést keltett a politikai körökben, sőt még a Justh-párt több tagját is meglepte. A Justh-pártnak több tagja azon csodálkozik, hogy Justh Gyula a bizalmas tanácskozás dacára már most állást foglalt, mielőtt még megismerhette volna a miniszterelnök álláspontját. Justhnak ezt az eljárását elhibázott taktikának tartják. Kossuthék is zokon veszik Justh Gyulától, hogy az újabb tárgyalások előtt állást foglalt. Déry Zoltán szintén elhamarkodottnak mondja a Justh-párt kommunikéjét.

Fölállítják a görögkatholikus magyar püspökséget

X. Pius pápa döntése.

Ismeretes az a kitarató, nemes harc, a melyet a görögkatholikusok vívtak a görögkatholikus magyar püspökség elnyeréséért. E küzdelemnek kettős célja volt, egyik magának a püspökségnek megnyerése, a másik a magyar liturgia behozatala, amit azáltal akarnak és hisznek elérni a görögkatholikus magyar egyházak, hogy püspökségük s így a pápánál közbenjárójuk lévén, azt mint jogos igényüket, püspökiük majd kivívja.

Az egyik célt, a görögkatholikus magyar püspökséget, már elérték.

A terv a legjobb akarattal találkozott úgy a magyar kormánynál, mint a királynál s Rómában a pápánál is, aki bécsi nunciaturája útján értesítette legutóbb a görögkatholikus magyar egyházakat, hogy a püspökséget megadni hajlandó.

Erre vonatkozóan a Budapesti Tudósító a következő félhivatalos kommunikét közli:

X. Pius pápa ő szentsége kegyesen hozzájárult a magyar kormány abbéli kéréséhez, hogy Magyarországon egy görögkatholikus püspökség és vikáriátus állítsák fel. Az érdekelt püspökök tegnap értekezletet tartottak s részletkérdések megbeszélése és megvitatása végett. A püspöki kar a konferencián teljes jóindulattal és készséggel fogadta a kormánynak a püspökség felállítására vonatkozó tervét és örömmel járult ahoz. Az új püspökség fölállításával régi vágya teljesedik a hívőknek és egyszersmind eklatáns bizonyítéka annak a jóindulatnak, amellyel a szentatyja a magyar nemzet iránt viseltetik.

A püspöki konferencián amelyen a bécsi nunciaturát s a pápát Rossi Oditore képviselte a munkácsi görög katolikus püspök, Firezák Gyula képviselőjében és helyett Papp Antal prelátus kanonok jelent meg.

Most márcsak a püspöki szék elhelyezése, a püspöki dotáció kérdése és egyéb részletkérdések megvitatása van hátra s ezután fölállítják a görögkatholikus magyar püspökséget. A fényes eredmény eléréseért elismerés illeti meg a debreceni görögkatholikus egyház lelkesztő Papp János esperest is, aki a magyar püspökségnek mindig egyik legerősebb legkitartóbb és leghívőbb harcosa volt.

A magyar görögkatholikus püspökség felállítása különben Debrecen városát is erő-

sen érdekli, mert minden valószínűség szerint püspöki székhelyül Debrecen fogják kijelölni és ha ez nem is következne be, kétségtelen, hogy Debrecenben igen sok új intézményt helyeznének le.

Akinek a multja visszajár

Egy vásári kikiáltó naplójából.

Vézna, pelyhedző bajszu fiatalember áll elém s kér, hallgasam meg pár szóra, mert ha a sáros bünre hajlana, lássa a társadalom, mennyire hibás sok esetben a törvény s az annak védelmére alkotott szivtelen és kacsaringós paragrafus.

Nyitránszky Gyulának hívnak — kezdte a panaszát és itt születtem Debrecenben, idevaló illetőségű is vagyok. Évek óta vásári látványos mutatványvállalatoknál keresem a kenyeremet. Természetesen csak nyáron, mert télen tétlenségre vagyok az időjárás miatt kárthatva. Ilyenkor aztán házalói engedélyt váltok s apró házi üzletekkel keresem meg a megélhetésre szükséges csekély összeget.

— Büntetve volt már?

— Sohasem. Tavaly és az idén nagy-szerű házcikkek hoztam forgalomba: a tübefűző gépet. Erre engedélyem is van a helybeli rendőrkapitányságtól.

— Mennyit kerestél ezzel naponként?

— Két-három koronát. Bár csak tíz fillérbe kerül egy darab, mégis oly népszerű és praktikus ez a találmány, hogy tisztességesen megéltem belőle.

— Hát már nem folytatja?

— Folytatnám én kérem, de a rendőrség már három hete bevonta engedélyemet.

— Valami kihágás miatt!

— A Piac-utcán sétáltam, mikor talákoztam néhány ösmerősömmel. Ezek kértek, mutassam meg nekik, ha van nálam, a gépet. Én szívesen tettem eleget a kérésnek, annak dacára, hogy engedélyem csak a Csapó-utczára szólt, mikor többen körém csoportosultak a kíváncsiak. Aztán két civilember, akiről nem tudhattam, hogy a rendőrség kötelékébe tartozhatnak, kivált a tömegeből és felszólított, hogy mutassam az engedélyemet. Miután magukat igazolni nem tudták, én ezt megtagadtam. Erre rendőrt hívtak. Ez előállított. Engem ki sem hallgattak, csak elvették engedélyemet.

— Három hete, hogy egy krajcáért sem kerestem. Adós vagyok a lakásomon, elesésre pedig nem telik, mert alkalmazást nem kapok. Az emberek bizalmatlanok hozzám, hogy cirkuszban, panorámában dolgoztam. Mit csináljak most? Lopni menjek? A gyomrom üres, korog s az éhség nagyon rossz tanácsadó.

— Mit csináljak magával jó ember?

— Az engedélyemet adják vissza. Dolgozni akarok tisztességesen. Azért mert a rendőr feljelentett, csak nem akarják, hogy éhen vesszek.

— Talán gorombáskodott a rendőrséggel?

— Semmiféle módon meg nem sértettem senkit. Lehet, hogy hangosabban beszéltem az izgalomtól, de nem sértegettem. Erre tanuim vannak. Ezeket felfogom vinni a tárgyalásra, csak meghallgassák őket. Mert akkor is, mikor előállítottak, hiába beszéltem, nem akarták jegyzőkönyvbe venni bemondásomat.

— Azt hiszi, sérelem esett magán?

— Azt hiszem, éhen veszek, vagy lopni kényszerülök, ha kiveszik számból a kenyeret. Adják vissza az engedélyemet, amellyel tisztességgel kerestem meg a betevő falatot!...

— Érdeklődtem emberem sorsa iránt a debreceni rendőrségen, ahol éppen nem erősítették meg az igazát.

— Ne tessék felülni az efféle szóbeszédnek. Ez a Nyitránszky régi ravasz fráter. Lehet, hogy büntetve nem volt, de ifjúkorában bizony sokszor meggyült vele a bajunk. Ugy hogy javító intézetbe kellett kül-

deni. Azt hallom, azóta megbecsüli magát, de azért sokszor tett már rossz fát a tűzre, tulságosan heves természetű, minduntalan hangosabban beszél, mint szabadna.

— Bizony, kicsiny korában nem lehetett volna példának állítani, mondja valaki, ugyan csak gyors kezejárása volt.

— Veszekedő természetű volt?

— Dehogyan kérem, hanem ahová elért, hamar hiányzott ott valami. Emlékszem egy kitünő esetre. Az öreg Botos rendőrparancsnokkal történt.

— Hol?

— A hivatalban. Nyitránszky — lehetett 7-8 éves — több társával bekerült a rendőrségre. Az öreg Botos rendőrparancsnok vette vallatóra. Rájuk rivalt menten: Bitangok, gazemberek! Mindig gyanutlan embereket loptok meg?! Guzsba töretek beneteket! S még több ilyen kitüntető címmel és kifejezéssel traktálta a fiukat.

— Mért nem loptok meg engemet?! Engemet lopjátok meg! Folytatta mellét vergetve. Aztán hozzáfűzte a jegyzőkönyvnek felvételéhez. Alig fejezte azonban be az egyik fiu vallomását, mint akit szivszélhűdés ért kapott a melléhez:

— Hol a tárcám?!

— Itt van Botos bácsi! — mondta Nyitránszky — ne tessék megijedni. Csak be akartam bizonyítani, hogy érhet ám mindenkiket baleset.

— És a kis zsebmetsző a javító intézet falai közül gyógyulttan került vissza a polgári társadalom keretei közé, amelybe most már olyan szépen beilleszkedett. Akár igaz az, hogy kihágáson érték, akár ha gorombább volt a rendőri közegekkel, semmint joga lett volna, fenytítsék meg, de a kacsaringós paragrafusok ridég kampóját talán még se akasszuk a feje fölé! Hagyjuk élni ezt a kis bűnbán nevekdedet, de jó utra tért vásári komédiást, akinek az lehet az egyedüli betegsége, hogy nagyobb urnak hiszi magát, mint a melybe beleszületett. Mert ha mégegyszer megbotlik, aligha jó erre felénk.

(gy. zs.)

Színház és Művészet

A heti műsor.

VASÁRNAP: Délután A drótostót operett. Este Az ördög vigjáték. Hegedüs Gyula vendéjátéka. (Bérletszünet.)

HÉTFŐ: Csitri, vigjáték. Hegedüs Gyula vendéjátéka. (Bérletszünet.)

KEDD: A nők kedvence. bohózat. (C bérlet.)

SZERDA: Ártatlan Zsuzsi. operett. (A bérlet.)

CSÜTÖRTÖK: Az eleven ördög. operett. (B bérlet.)

PÉNTEK: A gésák, operett. Új betanulással. (C bérlet.)

SZOMBAT: Rablólovag színmű. Bemutató előadás. (A bérlet.)

VASÁRNAP: Délután A kis gróf, operett. Este Rablólovag színmű. (Kisbérlet.)

A KOCIÁN-HAMMERSTEDT HANGVERSENY.

Szinte páratlan az a nagy érdeklődés, mely a Zenekedvelők Körének e hó 12-ikén, hétfőn este tartandó ötödik bérleti hangversenye iránt megnyilvánul. — Zsufolt ház fogja végighallgatni a hangversenyt, melyen két kiváló, szimpatikus művész, Kocián és Hammerstedt fogja művészetét bemutatni.

Az élvezetes műsor a következő:

I.

1. A. D'Ambrosio: Hegedüverseny, H moll. op. 29. (Első bemutatás.)

a) Grandioso, molto moderato e sostenuto.

b) Andante. (Lento.)

c) Finale. (Allegro.) Kocián.

2. Mozart: C moll ábránd. (Szerzette 1785-ben.) Hammerstedt.

3. Bach: a) Largo.

b) Allegro assai. Kocián.

1. a) Be

(Skót tánc.)

b) Burk

2. a) Ko

b) Suk—Ko

c) Sevc

mű leány.)

3. Liszt

4. Wie

Tagok

jegyek Heg

sében kaph

hangverseny

Hegedüs

sárnap este

gedüs Gyul

művészenek

lentos és k

színházi év

vészet egyi

ban lesz al

közönségne

rendkívül

a közönség

hogy ugy a

csak mérs

Hegedüs G

Debrecenb

kiüldöttség

vánja rész

Az Op

biztosa. A

ház, amely

megszünte

nappal új

vett, tanu

dalommal

Bánffy Mi

lap a köv

lós gróf r

A

miniszter

pán, o

Operah

mánybi

Bánf

átveszi a

méljük, h

zel kons

Operánál

Mári

velők Tá

cen óriá

valódi ü

ságának

nak legk

góján a

esteket

hó 15-én

versenyé

goramiv

nő. Már

meretlen

mos bán

magyar

ban, Aus

ösmerté

utoljára

kéletes

néséről

német k

pesti sz

győződ

estéink

megőriz

vészek

„A

társulat

ton mut

című sz

nemrég

azóta a

Ezenki

mélyze

kiváló

hónapb

Sz

bonn/e

tásnak

a Boni

is kezd

II.

1. a) Beethoven—Busoni: Ecosaise. — (Skót tánc.)
 b) Burkhardt: Rondo. *Hammerstedt*.
 2. a) Kocian: Intermezzo pittoresque.
 b) Suk—Kocian: Szerelmi dal.
 c) Sevcik: Holka modrocká. (Kékszemű leány.) *Kocián*.
 3. Liszt: Lucia-ábránd. *Hammerstedt*.
 4. Wieniawski: Faust-fantázia. *Kocian*.
 Tagok belépő díjat nem fizetnek. Napi jegyek Hegedüs és Sándor könyvkereskedésében kaphatók 5, 4 és 2 koronáért. — A hangversenyzongora: Ehrbar.

Hegedüs Gyula vendégjátéka. Holnap vasárnap este lesz az első vendégjátéka Hegedüs Gyulának, a Vigszínház országos nevű művészeinek, Az ördög című vígjátékban. Jelentős és kimagasló eseménye ez az ideai színházi évadnak, mert a magyar színművészet egyik legnagyobb mesterének játékában lesz alkalma gyönyörködni a debreceni közönségnek. A kiváló vendég fellépései iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg a közönség soraiban, aminek kétségtelen jele, hogy úgy a vasárnapi, mint a hétfői este már csak mérsékelt számban kaphatók jegyek. Hegedüs Gyula vasárnap délben érkezik meg Debrecenbe. A pályaudvaron a szintársulat küldöttsége fogadja, meleg ovációban kívánja részesíteni az illusztris vendéget.

Az Opera és a Nemzeti Színház kormánybiztosa. A m. kir. Opera és a Nemzeti Színház, amelyekben már több mint egy évtizede megszüntették az intendánsi rendszert, a mai nappal új gazdát kaptak egy rendkívül művelt, tanult, világlátott s a zenével és irodalommal komolyan foglalkozó fiatal magnás Bánffy Miklós gróf személyében. A hivatalos lap a következőkben adja hírül Bánffy Miklós gróf megbízását:

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter gróf Bánffy Miklós nyug. főispán, országgyűlési képviselőt a m. kir. Operaház és a Nemzeti Színházhoz kormánybiztosi minőségben kiküldötte.

Bánffy Miklós gróf most már rövidesen átveszi a két nagy intézet vezetését és reméljük, hogy kiváló tudásával és erélyes kézzel konszolidált állapotokat teremt úgy az Operánál, mint a Nemzeti Színháznál.

Márkus Lili és Emmy Heim. A Zenekedvelők Társaságának hangversenye.) Debrecen óriási módon fellendült zenei életében valódi ünnepnapok a Zenekedvelők Társaságának hangversenyei. Hazánkban, a világnak legkiválóbb művészeit lépteti fel dobogóján a Társulat, s feledhetetlen gyönyörű esteket szerez tagjainak. A Társaság folyó hó 15-én, csütörtökön este tartja ötödik hangversenyét, közreműködnek: Márkus Lili zongoraművész és Heim Emmy énekművész. Márkus Lili hatalmas művészete nem ismeretlen a debreceni közönség előtt, de számos bámulót szerez ő magának s tisztelőt a magyar névnek Romániában, Németországban, Ausztriában egyaránt, Emmy Heim még ösmeretlen előttünk, először, bizonyára nem utóljára jön közénk. Mezzo-sopránjáról, tökéletes művészi előadásáról, bájos megjelenéséről himnuszokat irtak a legkomolyabb német lapok s hatalmas sikert aratott budapesti szereplésével is. Meg vagyunk arról győződve, hogy a csütörtöki estét is legszebb estéinkkel együtt fogjuk emlékezetünkben megőrizni s a szereplőket a legjelesebb művészek közé fogjuk sorozni.

„A rablólovag” és „Az éjszaka”. A szintársulat drámai személyzete a jövő szombaton mutatja be Biró Lajosnak, „A rablólovag” című színművét, amely a Magyar Színházban nemrég aratott szenzációs sikert s amely azóta állandóan uralja e színház műsorát. Ezenkívül szorgalmasan próbál a drámai személyzet Vidor Marcinak, „Az éjszaka” című kiváló életképéből, amelynek premierjét e hónapban megtartják.

Szilassy Etel állandó fellépője a Bonbonnierben. Több oldalról kapott felszólításnak engedve Szilassy Etel naponta fellép a Bonbonniere-kabarában s szombaton meg is kezdte működését nagyközönség előtt. Ci-

gányzenekar kísérettel énekelte a „Mert a szívem tele, tele” című új dalt. A közönség frenetikus tapsal és ovációval fogadta, majd többször ujrátartta számait. Tisztelői pedig virággal kedveskedtek Szilassy Etelnek. — Oriási hatása van az új darabnak a „Segédjuhász” című népszínmű parodijának, melyet Zsoltoványi szakavatott rendezésében elsőrendűen játszanak; Pásztor, Iház és Endrődi Miklós. Holnap vasárnap délután 4 órakor magyar népelőadás lesz, leszállított helyekkel, Páholyülés 1 korona 50 fillér, a többi hely 60 fillér.

HIREK

— Vasárnapi istentiszteletek. A debreceni református templomokban e hó 11-én, vasárnap, prédikálni fognak: a Nagytemplomban prédikál Dicsőfi József lelkész, a Kistemplomban 9 órakor G. Szabó Gábor segédlelkész, 11 órakor Papp József segédlelkész, a Kossuth-utcai templomban Boér Károly vallás-oktató lelkész, az Ispotály-templomban Uray Sándor lelkész, a Csapó-kerti imaházban Kovács János vallás-oktató lelkész, a Homok-kerti imaházban Könyves Tóth Kálmán lelkész.

Az ágost, hitv. evang. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor Szeberényi Lajos segédlelkész prédikál.

— Izabella Mária főhercegnő esküvője. Bécsből táviratozzák: Ma délelőtt ment végbe a schönbrunni kastély kápolnájában Izabella Mária főhercegnőnek esküvője György bajor herceggel. A nászünnepélyen jelen voltak: ő felsége, Lipót bajor főherceg, a völegény atyja, a ki egyuttal a bajor régensherceget is képviselte, az uralkodóháznak majdnem minden tagja, több herceg és magasrangú diplomata. Az uralkodó nagyon friss színen volt. Az esketés ünnepélyes aktusát Nagel bitoros hercegek végezte, de előbb a menyasszony renúnciójának közjogi aktusa történt meg. A rossz idő ellenére a közönség sűrű sorokban zárandokolt a schönbrunni kastély elé, hogy lássa a pompás felvonulást. A renúnciáció a palota épületének tükörtermében folyt le. A magyar kormány részéről Székely Ferenc dr. igazságügyminiszter és Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter voltak jelen. Müller báró külügyminiszteriumi osztályfőnök olvasta fel a lemondási okmányt, melyet a főhercegnő aláírt és pecsétjével ellátott. Ezután Lipót bajor herceg írta alá az okmányt. A renúnciáció után az esketés következett az udvari kápolnában, délelőtt egyegyed tizenkét órakor.

— A király Budapesten. Bécsből táviratozzák: A Neue Freie Presse ma reggeli száma azt írja, hogy a király márciusban Magyarországra jön és hosszabb időt fog tölteni Budapesten és Gödöllőn. Ő felsége már régebben készült erre, azonban egészségi állapota és a kedvezőtlen időjárás mindaddig utját állották annak, hogy Schönbrunnból el-távozhassék. A király igen jó színen van. A legutóbbi napok megerőltető munkáját jól állotta ki, s hurutos baja egészen elmult.

— A városi törvényért. Kassa város törvényhatósági bizottsága megkereste ma Debrecen város törvényhatósági bizottságát, hogy hasonló fölterjesztéssel pártolja ama föliratát, amelyben a városi törvény sürgős megalkotását kéri a képviselőháztól.

— Tiltakozás a háboru ellen. Eperjesről táviratozzák: Az eperjesi jogakadémia érdekes átiratot kapott Londonból. Az angol felsőház több kiváló tagja, a nemzetközi jogi intézet tagjai, az angol felső bíróságok tagjai és több külföldi kiváló jogász irték alá a memorandumot, melyben tiltakoznak Olaszországnak tripoliszi akciója ellen és követelik, hogy az ügyet a hágai nemzetközi döntőbíró elé terjesszék. A memorandumot Magyarországból is többen aláírták, köztük Lersch Vilmos miniszteri tanácsos, Thegze Gyula debreceni református jogakadémiai tanár, Vámbéry Ruszten egyetemi tanár, Dárday Dezső miniszteri osztálytanácsos és mások.

— Adóhivatali kinevezések és előléptések. A pénzügyminiszter Megyery Miklós debreceni és Stán Győző haiduböszörményi adóhivatali ellenőröket a VIII. fiz. osztályba adóhivatali főellenőrökké, Balajti Mihály hajduszoboszlói, Bakó György debreceni, Nagy Gábor debreceni, Molnár Gyula debreceni adóhivatali tiszteket a IX. fiz. osztályba adóhivatali főtisztékké, Szántó Emánuel debreceni adóhivatali tisztet a X. fiz. osztályba továbbá a pénzügyi főbiztosok létszámából Rolkó Lajost Debrecenbe a VIII. fiz. osztályba pénzügyi felügyelővé nevezte ki.

— A tiszántuli egyházkerület államsegélye. A kultuszminiszter a tiszántuli egyházkerület részére a szokásos évi államsegély első részét, 85.274 koronát most küldötte el, illetve folyósította. — A máramaroszigeti református főgimnázium 100 ezer korona építkezési és 140 ezer korona internatusi államsegélyt nyert. — A békési református főgimnázium 40 ezer korona építkezési államsegélyt nyert.

— Pfeiffer Gyula aradi máv. üzletvezető bucsuja. A „Magyar Mérnök és Építész Egyesület Debreceni Osztálya” folyó hó 11-én bucsuzik el Pfeiffer Gyula aradi máv. üzletvezetőtől, szeretett alelnökétől, a máv. pályaudvar éttermében este 8 órakor. A bucsuzó főtisztviselő lelkes buzgalommal és páratlan kollegiális szeretettel vezete az osztály ügyeit szerény de öntudatos modora megnyerte mindig a vele érintkező kartársakat, kik önzetlen szeretettel ragaszkodtak hozzája és akiben mindig jóakaró támogatóiukat tisztelték. Távozásával az osztály életében nagy ürt hagy hátra, mert ő volt a kartársak között az összekötő kapocs és ő képviselte az osztály életében a munka szellemét. Hír szerint a bucsulakomán az osztály számos tagja jelenik meg családjával együtt, mert a hozzá és családjához ragaszkodók ez alkalmat ragadják meg, hogy szeretetüknek és tiszteletüknek kifejezést adjanak.

— Löfkovits Arthur alapítványai. Megírtuk tegnap, hogy Löfkovits Arthur a kulturház céljaira tett 5000 koronás alapítványát befizette. Most értesültünk arról, hogy ez a hirdetésünk tévedésen alapult. Löfkovits Arthur ugyanis két ötezer koronás alapítványt tett. Ezeknek egyike az, amelyet 1903-ban jelentett be a közvilágításnak a muzeum alapítása alkalmával s erről a belügyminiszter által jóváhagyott okiratot állított ki. Ennek értelmében kötelezte magát, hogy a muzeum gyarantására tíz éven át 500 koronát ad s ezt minden év elején befizette. Ennek az 5000 koronás alapítványnak utolsó részletét fizette be most. A másik 5000 koronás alapítványt az elmúlt nyáron ajánlotta fel Löfkovits Arthur a létesítendő kulturpalota dísztermének berendezésére azzal, hogy az alapítvány összegét a kulturpalota alapító letételének napján fogja kifizetni.

A Bessenyei-kör irodalmi pályázata. A Bessenyei-kör a Bleuer Rózsa-alapítvány kamataiból 250 koronás pályadíjat tűz ki egy „Bessenyei György működésével kapcsolo-

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és légzési szervek hurutjainál kitűnő hatásu. Természetes vasmentes szennyvíz.

Kapható minden gyógyszertárban és gyógykezelőintézetben. SCHULTES AGOST Széchenyi-utca 4. Budapest V. Kálvária-telep 2.

latban álló elegikus hangulatu" lírai költeményre. Pályázati határidő f. é. április 15. A jelíges levélkével ellátott pályázatok dr. Popini Albert főtítkárhoz (Nyiregyháza, Debreceni-u. 3.) küldendők. A pályanyertes költeményt a szerző, vagy megbízottja tartozik a f. é. május hónapban leleplezendő Bessenyei-einlétkébla előtt előadni.

— **Katolikus papokból református lelkészek.** A folyó iskolai év elején — mint annak idején jelentettük — Dérczy Imre és Tomanóczy János római katolikus káplánok jelentkeztek fölvetésre a debreceni főiskola teológiai fakultására. A múlt hó folyamán mindketten sikerrel letették a különbözeti vizsgát s már alkalmazást is találtak. Dérczy Imre Makóra, Tomanóczy János pedig Füzesgyarmatra ment segédlelkésznek. Itt említjük meg, hogy Molnár Zoltán esküdtfelfelügyelő Püspökladányban nyert alkalmazást, mint Kiss Ferenc egyházkerületi főjegyző segédlelkésze.

— **Szabad Iskola.** Február 12-én hétfőn Kovács Gábor dr. jogakadémiai tanár tart előadást a Szabad Iskolában a marxizmusról. Ez előadás egy új ciklus bevezetője, amely a szociológiai irányokkal foglalkozik. A szociológiai iskolák sorából a marxizmus egyike a legérdekesebbeknek, mert ezen egy új világnézet is épül fel. Az előadó régi ismerője a szocializmus tudományos rendszerének s előadásában igyekszik majd a nagyközönség számára népszerűen odaállítani ezt a tudományos iskolát. Az előadás, melyen minden felnőtt szívesen látott vendég, este 6 órakor az Ipartestület dísztermében kezdődik. — Ugyancsak hétfőn este fél nyolc órakor az eszperantó tanfolyam tovább folytatódik a kollégium I. és II. akadémiai termében. Ez is teljesen ingyenes.

— **A szegényügyi bizottság ülése.** Debrecen város szegényügyi bizottsága ma K. Tóth Mihály dr. tanácsnok elnöklete alatt ülést tartott, amelyen folyó ügyeket és segélyezéseket intéztek el.

— **A rendőr kabaret.** A szerdán délután tartandó rendőrkabaret iránt oly óriási érdeklődés mutatkozik, hogy a színházi közönség már tegnap elkapkodta a jobb helyeket. Alig néhány páholy és támlásszék van még üresen, akik tehát a szerda délutáni monstreművészprogramot látni akarják, jól teszik. ha még a holnapi napon gondoskodnak jegyekről. Minden ülőhely mellé egy sorsjegy jár díjtalanul. Ezzel a sorsjeggyel 10.000 korona főnyereményt lehet elérni. A sorsjegyeket külön is árusítanak egy koronáért darabonként.

— **Új százkoronások.** Bécsből jelentik: Az Osztrák Magyar Bank vezetősége elhatározta, hogy új százkoronás bankjegyeket fog kibocsátani. A jelenlegi százkoronásokat ugyanis meglehetősen könnyű hamisítani és az Osztrák-Magyar Banknál eddig tizenöt hamisított százkoronást fedeztek fel. Ebből azt következtetik, hogy több száz hamis százkoronás lehet forgalomban és ezért elhatározták, hogy a jelenlegi százkoronásokat lassankint bevonják és újakat bocsátanak ki.

— **Népfelkelő kötelesek jelentkezése.** A városi tanács felhívja az 1892. és 1893-ik évben városunkban és ennek határterületén született népfelkelő kötelezettségben álló ifjakat, akik még ez ideig nem jelentkeztek, hogy

személyazonosságukat igazoló okmányaikkal a városi tanács, katonai és illetőségi ügyosztálynál (városház, emelet 17. szám) azonnal jelentkezzenek.

— **A Nick Carter kiadója öngyilkos.** — Drezdából táviratozzák: Néhány nappal ezelőtt híre jött annak, hogy Eichler Albert könyvkiadó fizetési zavarokba jutott. Eichler honosította meg amerikai mintára Európában is a fizetes detektiv-regényeket és ő adta ki Nick Carter és Buffalo Bill rémes történeteit. Az első években kitünően jövedelmezett az üzlet, nemrégiben azonban a német kormány szigorúan fellépett a detektiv-regények ellen és korlátozta azok eladását. Ennek következtében Eichler üzlete megbukott és az egykor dús gazdag könyvkiadó tegnap Drezdában agyonlőtte magát.

— **Előadás a Munkásotthonban.** A szociáldemokrata párt Munkásotthonában holnap, hétfő este 8 órakor Gálbory Sámuel dr. orvos tart előadást a „nemi betegségekről” (Férfiak számára). Vendégeket is szívesen látnak.

— **Halál a kártyaasztalnál.** Monte-Carloból táviratozzák: Tegnap este az Itteni játékteremben izgalmas jelenet történt. Egy Klein nevű budapesti ur, a ki családjával Mentoneban lakik, az egyik játékasztalnál trente et quarantine-on ötezer frankot nyert egyszerre s épen új tétet akart az asztalra helyezni, mikor hátrahanyatlott s lefordult a székről. A játékosok felugráltak s rémülten rebbentek szét. Voltak öztük egy orvos, aki megvizsgálta az összerogyot férfit s konstataálta, hogy meghalt. Kivitték a teremből a holttestet s néhány perc múltán vígan folyt tovább a játék.

— **Fölemelik a kéményseprési díjakat.** A debreceni kéményseprők ma kérvényt adtak be a tanácshoz, hogy a kéményseprő iparra vonatkozó szabályrendeletet, amelyet a közgyűlés 25 év előtt hozott, változtassák meg s díjaikat emelje fel. Kérésüket azzal okolják meg, hogy huszonöt év óta a munkabérek s minden másnak az ára erősen emelkedett s így nem tudnak a régi díjak mellett megélni.

— **A város új kertésze.** Debrecen város tanácsa az új szervezeti szabályzat értelmében, amely szerint a közgyűlés új kertészi állást szervezett, meghirdeti ez áltára a pályázatot. Az új kertész, akinek szakképzett embernek kell lenni, évi 2400 korona törzsfizetést, 800 korona fuvarátalányt s természetben lakást kap. A pályázatokat február 20-ig kell benyújtani.

— **A Debreceni dalegylet jövő vasárnap február 18-án, délután 5 órától a Bika szálló nagytermében tartja III. hangversenyét.** E hangverseny műsora olyan magas művészi színvonalon áll, amilyent az országos híri Dalegylettől már megszoktunk. Egvebek helyett beszéljen maga a műsor: 1. Nyitány: Rác Károly és fiai zenekara. 2. Gandl Béla: Fohász. Előadja a Dalegylet férfikara. 3. Beet hoven: Sonata, op.—27., Cis-moll, zongorán előadja Grosz Ernő zongoraművész, zene-konzervatóriumi tanár. 4. Liszt Ferenc: Vigasz. előadja a férfikar. 5. Humoros felolvasás, tartja Nagy Vilmos tanár. 6. a)Mozart-kar a Varázsfuvolából. 7. Abt. Bucus az erdőből. Előadja a Dalegylet vegyeskara. 7.

a) Debussy-Clair de line. b) Liszt: Tarentella „Venezia e Napoli” előadja Grosz Ernő zongoraművész. 8. Fráter-Hoppe Fráter nő-ták, előadja a férfikar. Oly változatos, magas művészi színvonalon álló műsor ez, mely méltó az országos híri Dalárdához, s a legnagyobb mértékben méltó a műértő közönség érdeklődésére.

— **A köztisztasági vállalat áremelése.** Akövetkező sorok közlésére kérték fel lapunkat: Igen tisztelt szerkesztő ur! Debrecen t. közönsége részéről Debrecen sz. kir. város köztisztasági és fuvarozási vállalatának a v. Tanács által megállapított póceanyag kihordási díjai ellen olyan természetű panaszok merültek fel, amelyek a valóságban nem felelnek meg, nyilvánvalóan ezen okból, hogy a közzétett hirdetéseket az érdekeltek nem méltatták figyelemre. Ezért bővebb tájékoztatás végett tisztelettel kérem becses lapjában a kövekezőket közölni: Az 1905-ben kihirdetett árlejtési feltételek szerint a póceanyag kihordásáért az ajánlkozónak a város modern, hygienikus, légszivattyuzásra berendezett tisztítóköszülékek használása mellett 60 fillért ajánlott hektoliternek. Ilyen eszközökkel az eddigi vállalkozók épeneséggel nem dolgoztak s így 60 fillért fizetni, nem is lett volna méltányos dolog. Az árlejtéseknél előállított versengés miatt ugyan ez ár csökkent, így am ár 1902. óta érvényben levő szerződés szerint is hektoliterenkint 48 fillérben állapított meg. Emelett azonban a vállalkozó kijönni nem tudott s a 10 méteren tuli anyaghordásért 2 K-t, a 10 méteren tuli minden méterért 20 fillért szedett. Dolgozott pedig az ismert fahordókkal, amelyek 6—7 hktolit. ürtartalmuak voltak, azonban sem ezt, sem azt, hogy tele vannak-e: ellenőrizni a közönségnek legkevésbé sem állott módjában. Ezekkel szemben a vállalat minden oly esetben, ahol ez lehetséges: modern, légszivattyus, gázlehető kályhakkal szerelt, teljesen szagtalanul dolgozó vaskocsikkal nappal teljesíti az anyagkihordást 1 köbméteres kocsikkal, 6 koronáért, tehát hektoliterenkint 60 fillérért. Ezen felül mellékköltségeket, a mint az előbb volt, nem számít, mindössze és csakis az éjjel, a régi eljárás szerint végzett munkáknál, a 20 méteren tuli kihordásért m-enként 10 fillért, amit a vállalat nem a maga, hanem a nehéz éjjeli munkát végző alkalmazottai részére szed. Nincsen tehát meg a kellő alapjuk azoknak a panaszoknak, amely a közönség körében elhangzott s amely szerint a vállalat lényegesen többet vagy épen 3-szorosát követelné az eddig fizetett díjaknak. Mert hiszen végeredményben amiért eddig, a mellékes díjakon kívül, 4 kor. 80 fillért fizetett a közönség, most fizet a nappali munkáért 6 koronát, az éjjeli munkáért 7 koronát, amikor mellékdíjak szedése 20 m-ig, ami eddig szokásos volt, most ki van zárva s emellett olyan felszereléssel dolgoznak, a mely a legújabb, hygieniai szempontból kifogás alá nem eshető, hiteles ürtartalmu és elelnőrizhető. A valóságban tulajdonképpen áremelkedés csakis az éjjeli munkánál van, ami épen nem méltánytalan, tekintve, hogy a vállalatnak kétféle eljárásához kellett berendezkednie, mivel a helytelen építkezések miatt a póce gödrök sok helyen megközelíthetetlen kocsival s kénytelenek vagyunk nagy távolságra, kézi erőre is dolgoztatni. A szivattyukkal végzett nappali munkánál való áremelkedésről pedig szó sem lehet s halátszólag az tűnik is ki, meggyőződésünk szerint csak természetes következménye lehet

A Sirolin „Roche” értékelése.

Brünn, 1910 szeptember.
A szüniidei gyermektelep idei szezonjának lezárásakor az alulírt egyesületi vezetőség indítatva érzi magát arra, hogy tisztelettel közölje Önnek hálását köszönetét, amiért az orvosi kezelés alatt levő gyermekeknél az Ön Sirolinja a szüniidei telepen oly kedvező hatást ért el.

A brünni szüniidei telep bizottsága Gross-Ullendorffban.

Basel, Marienhaus, 1911 október 2.
Az Ön Sirolinja már régóta tesz nekem kitünő szolgálatot hurut, nyakfájdalom és influenza ellen. Nagyon szeretném az Ön kitünő készítményét szegény betegekhez is eljuttatni, akiket betegápolónői minőségemben kezelek s akiknek egészségét az Ön hatásos gyógyszerével vissza tudnám adni.

G. nővér, a Szent Keresztről elnevezett kongregáció tagja.

Árvaház

Pépinvilleben, 1911. VIII. 23.
Bátorkodunk önnel örömmel közölni, hogy a Sirolin „Roche”-sal gyermekeinknél jó eredményt értünk el, amiért legnagyobb megelégedésünket nyilvánítjuk. Jó hatást tett gyermekeink köhögése és nyakfájdalma ellen, ami nagy enyhülést és megkönnyebbülést szerzett nekik.

Mária Leo, Jézustársasági nővér, főnöknő.

az 1902. óta
50—100 %-o
szíves közlés
készítő Urnak
város köztiszt
nak intézője.

— Ez is
alaptalanul,
bernek, mire
mában a kö
K ö s z
azok, akik
mából rés
ezért kö
Szarvas,

— Tán
terek igen
szert és mir
lábbal igyek
holikus kör
bosztont és
sos tánc-és
tésnek nev
méleti felh
letileg tiszt
pitányánál é
a káplánt
rébe. A ka
lem teljesít
hogy a ká
ez ellen se

— M
receni m.
mult héter
házasságk
Molnár Z
Eszter, H
Csigle Ge
László—F
Hordozó
Ilona, Ko
jos—Mak
lyó Zsuzs
ka, Pász
renc—Ko
Juhász E
bet, Szal
kács Istv
ván—Pá
Juliánna.

— K
rosi tud
tői bizot
gármeste
lven hat
hogy kr
nemmel
voltak.

— A
ért. Föv
terek e
szágyvü
mondta
hogy a
nát a
ványoz

pincere
ügyebe
fontos t
ben Má
sulat v
dezői e
néstre.

—
bank á
mányo
mint a
zetünk
koroná
netem
az izr.

Lev

U

az 1902. óta minden téren beállott általános 50—100 %-os drágulásnak. Kérve e sorok szíves közlését, vagyok a tekintetes -Szerkesztő Urnak kész híve: Debrecen sz. kir. város köztisztviselési és fuvarozási vállalatának intézője.

— **Ez is köszönetnyilvánítás.** Szarvason, alaptalanul, halála hírére költötték egy embernek, mire a Szarvasi Hírlap legutóbbi számában a következő nyíltér jelent meg:

Köszönetnyilvánítás. Mindazok, akik állítólagos elhalálozásom alkalmából részvételt voltak irántam, fogadják ezért köszönetemet — még életemben. Szarvas, 1912. január 29. Feleky Adolf.

— **Táncantató káplán.** A makói táncmesterek igen veszedelmes konkurrensre tettek szert és mint ottani tudósítónk jelenti, kézzel-lábbal igyekeznek tőle megszabadulni. A katolikus körben ugyanis egy káplán tanítja a boszont és tart illemtani órákat. Ezt a hivatásos tánc- és illemtanító felhárított területsértésnek nevezik. Nem is állottak meg az elméleti felháborodás mellett, hanem ma testileg tisztelegtek Rákossy Gyula rendőrkapitánynál és arra kérték, hogy terelje vissza a káplánt a tulajdonképeni hivatásának körébe. A kapitány kijelentette, hogy a kérelem teljesíthetetlen, mert tudomása van arról, hogy a káplán ingyen oktatja az ifjúságot és ez ellen senki sem tehet kifogást.

— **Menyasszonyok-vőlegények.** A debreceni m. kir. anyakönyvvezető előtt az elmúlt héten a következő párok jelentették be házasságkötési szándékukat: Fekete Imre—Molnár Zsuzsanna, Csige István—Balogh Eszter, Harsányi István—Pákozdi Juliánna, Csige Gergely—Bujdosó Mária, Kovács László—Pataki Rozália, Szalánczi János—Hordozó Borbála, Oláh (Rácz) Károly—Büga Ilona, Kovács Gábor—Pető Róza, Fiák Lajos—Makai Erzsébet, Nagy Ferencz—Buglyó Zsuzsanna, Arch István—Bayer Franciska, Pásztor István—Balázs Mária, Egri Ferenc—Kovács Terézia, Horváth Ferencz—Juhász Eszter, Erdős István—Dézsi Erzsébet, Szakál Sándor—Sehubel Erzsébet, Takács István—Eperjesi Juliánna, Kovács István—Pásti Klára, Fényi Károly—Szatmári Juliánna.

— **Krematórium a fővárosban.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A főváros köztemetői bizottsága ma Vaszilievics János alpolgármester elnöke alatt ülést tartott, amelyen hat szavazattal négy ellenében kimondta hogy krematóriumot fognak felállítani. A nemmel szavazók mind katolikus papok voltak.

— **A polgármesterek a városok segélyeért.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A polgármesterek egyesülete Szentpály István dr. országgyűlési képviselő elnöke alatt kimondta hogy kérni fogja a belügyminisztert, hogy a költségvetésbe fölvev 4 millió koronát a városok segélyezésére mielőbb utalványozza ki.

— **A debreceni kávéosok, vendéglősök, pincérek** kabarával egybekötött mulatsága ügyében e hó 12-én hétfőn délután 3 órakor fontos tárgyu ülés lesz a Dréher virágtermében Márkus Jenő elnöke alatt. Az ipartársulat választmányi tagjai és a multság rendezői ez uton is kéretnek a pontos megjelenésre.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Közgazdasági bank által az izr. nőegyesület céljaira adományozott 40 azaz negyven koronáért, valamint a Takarékos Hitelintézet által tápintézetünk számára felajánlott 20 az az husz koronáért szegényeink nevében hálás köszönetemet nyilvánítom. dr. Balkányi Miklósné az izr. nőegyesület elnöke.

— **Házasságok.** Az elmúlt héten a debreceni m. kir. anyakönyvvezető előtt a következő párok kötötték házasságot: Klein Vilmos festék kereskedő—Békéssi Bella, Nagy Lajos vízvezetési szerelő segéd—Bíró Juliánna, Bíró Márton máv. vonatkísérő—Berzékai Mária, Vasvári István napszámos—Tehovszky Juliánna, Sántas István napszámos—Varga Erzsébet, Klein Hugó ékszerész—Klein Rezső, Kovács József csizmadia—Pásti Lidia, B. Kovács Mihály munkás—Rác Mára, Csobai István bérlő—Bujdosó Erzsébet, Szilágyi Lajos kaptafa készítő segéd—T. Nagy Eszter, Juhász Gyula kovács segéd—Gyöngyössi Juliánna, Bakonyszegi Sándor máv. mozdonyfűtő—Molnár Eszter, Balogh János géplakatos—Madar Juliánna, Orbán Ferencz napszámos—Pásti Juliánna, Kovács Sándor kisbirtokos—Tokaji Juliánna, Kovács József cipész segéd—Tanka Terézia, Sós József gépész—Katona Amália, Váradi István kőműves segéd—Papp Zsuzsanna, Szatmári Ferenc bádigos segéd—Faragó Eszter, Z. Nagy István máv. vonatvezető—Kovács Eszter, Sörös Gábor kisbirtokos—Piros Borbála, Kerecsi Albert könyvkötő—Tóth Irán.

— **Dr. Katona Mihály** sárospataki homeopata orvos ismét rendel Debrecenben f. hó 16-án, pénteken egész nap és 17-én, szombat d. e. 11 óráig Darabos-u. 55. sz. alatt, ahol különösen a tüdő- és gyomorbaosok számosan látogatják a sikeres gyógyításairól híres orvost.

— **Debrecenvidéki Takarékpénztár** mint szövetség. Piac-utca 21. Sesztina-ház. Olcsó kölcsönt nyújt betétlázasra, kezeség vagy értékpapir-fedezet mellett hosszú lejáratra is. Az intézet elnöke dr. Megyery Pál ügyvéd. Ügyvezető igazgató Hoffer Sándor.

— **Női zenekar.** A Magyar Király-kávéházban mátol fogva naponkint Argényi Andrée József budapesti karmester országos híri, kedvelt női zenekara fog beléptidij nélkül hangversenyezni.

— **Grammofon tulajdonosok!** A létező legjobb magyar ének. „A pécskai cigányvőron” egyedül Molnár testvéreknél kapható. Egyház-tér 2. Telefon 727.

— **Zwiback Lajos és Testvére** cs. és kir. udvari szállítók alkalmi és estélyi bluz-udonságai megérkeztek és Debrecenben csak is **Halmágyi Sámuel divatházában** szerezhethők be. Ugyanott estélyi köpenyek és ruhák.

— **Alkalmi és estélyi ruhák,** bluzok óriási választékban megérkeztek **Halmágyi Sámuel divatházában.** Estélyi köpenyek leszállított árban.

— **Sárcipöket** a rossz idő beálltával legolcsóbban beszerezhet a **Linoleum áruházban** Piac-u. 49. Telefon 644. Ugyanitt van az „Usona” világhírű gummi-sarok egyedüli lerakata.

— **Butorcarnok áthelyezés** Hunyadi-utca 19. szám alól a Butorcarnok (Csapó-u. és Piac-utca sarok) **Takarék és Hitelintézet** r.-t. palotája emeleti termeiben helyeztetett át. A **Butorcarnokban 80 szoba butor áll** a közönség rendelkezésére s mindenkinek saját érdeke, hogy mielőtt butorait beszerzi, a csarnokban felhalmozott s **szabott árak** mellett árusított butorzatot vételkötelezettség nélkül megtekintse. A csarnokban eladott műbutorokért **Kovács Gyula** műbutorgyáros 2 évi jótállást vállal. Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek.

— **Debrecen sörcarnokban** Hagemacher-féle St. Gellért (barna) gyógsör kimérését mai naptól megkezdtem, nagy közönséget tisztelettel értesítem. Kovács Aladár, „Debrecen” szállodás.

— **Idény előrehaladottsága miatt** téli kabátok, bundák és szőrmeáruk leszállított árban szerezhethők be **Halmágyi Sámuel divatházában.**

MULATSÁG.

Az Iparos-kör 1912. február 4-iki bálján felülfizettek: Berg v. huszár őrnagy 30 K, id. Varga Imre 20 K, Horváth János 20 K, Vámos Károly 20 K, Tóth István építész 20 K, Kereszturi János 20 K, Györfly Aaladar 20 K, Kubinyi Lajos 20 K, Losonczy János 16 K, dr. Vadon Sándor, Dávidházy Kálmán, Csapos János építő mester, Pick Nándor, Tóth István építőmester, Dihe János, Kocsis Imre, Máthéi János, Farkas Gyula, Szávay Gyula, Csurka István, Riesz Henrik, Harsányi István, Janik József, Hengye és Bradl, Dorsch Hugó, dr. Révi Nándor, Szent-Királyi Tivadar, Perczel Zs., Trnka Ferenc, Serli Ede, Fehér és Ritter építészek, Biczó Gyula és Sesztina Jenő 10—10 K, Vojta Géza, Juhász István és Nagy Sándor 8—8 K, Tolnai Dániel 6 K, Br. dr. Láng Lajos orsz. gyűl. képvis., P. Nagy Árpád, ifj. Varga Imre, dr. Tóth János, Tóth Aurél, Tóth Emil, Donogán, Barna Tamás, özv. Pányoki Károlyné, özv. Bazsek Jánosné, Fuchs H. Imre, Nagyváti Béla, Vass János, Varjassy Gyula, Medgyaszay Miklós tanácsnok, Dézsi Lajos, Schneider Mihály, dr. Vitéz József, Gyürky Sándor, Füvessy Lajos 5—5 K, dr. Tüdös János orsz. gyűl. képviselő, Mezei Gáborné, Stromf János és Torma Lajos 4—4 K, Thieszen Arthur, Materny Lajos, Mentze Henrik, Polgári Márton, özv. Bánóczy Alajosné, Bogdán Rózsika, Szőlősi Dániel, Munkácsi Mihály és Gombos István 3—3 K, Richter Pál (Zágrábból), ifj. Ganozsky Lajos, Borsos József építész, Neumayer János, Ormós Gáborné, Szabó Tiharmér, Kereszturi István, Sturm János, László Mihályné, Bánk József, Csonka Pál, Grosz Ignác, Varga István, Szabó László, dr. Varga Lajos, Lázár István, Jobbágy János 2—2 K, Nagy József, N. N., N. N., N. N., Sarkadi József, Békéssy Jánosné, Harsányi Imréné, Pelei Imre, Bör Ferencné, N. N., Fábian András, Ritvald Jenő, Kalapács Gáspár, Schiszler Dezső, Sárga József, Polyák Barna, Horváth N. 1—1 K és Nyiri Sándor 40 fillér. Amidőn a szíves adományokat a debreceni iparos-kör nevében nyugtatiuk, egyszersmind a jövőre nézve is kéri a kör támogatását, teljes tisztelettel; Biczó Gyula, elnök.

Az elhíjasodás megrövidíti az életet.

Hogy a kövérség oly teher, mely életünket megkeseríti, munkaképességünket minden tekintetben csökkenti és a testet eltorzítja: tudja minden kövér, ha ezt épen nem is mondja.

Az elhíjasodás azonban életünknek egynehány évtizeddel való megrövidítését is jelenti, ez statisztikailag ki van mutatva és az életbiztosítótársaságoknál már régen ismeretes tény; ezek nem is biztosítanak szívesen kövéreket, vagy ha igen, magasabb jutalékkal, vagy egyáltalában nem biztosítanak.

A benső szerveknek elhíjasodása (szív, máj, vese, bél stb.) meggátolja a rendes működést, ezért e szervek könnyen megbetegszenek. A zsírtömeg, amely a véredényekre nyomást gyakorol, meggátolja a vérnek rendes keringését, gutaitést, veszedelmes vértelulást, aranyeret, bőrbetegséget, tüdő-, torok- és orrhurutot és még sok más betegséget idéz elé.

Ritkán ér el kövér ember nagy életkort, ha idejekorán a fölösleges zsirnak eltávolí-

Levesek,

mártások,

főzelékek stb.

Csak a MAGGI névvel és a keresztosillag védjeggyel valódi!

MAGGI-féle

húsleves-kockából,

előállított húsleves használunk.

Darabja 5 t.

külföldi, erős ízes ízt kapnak, ha azok elkészítéséhez

sel ünnepelte a szakosztály Szávay Gyula titkárt, működésének tíz éves jubileuma alkalmából s e tíz esztendő alatt kifejtett rendkívül eredményes munkásságáért saját részéről a szakosztály jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét. Örömmel üdvözölte a szakosztály a debreceni gyapjuakció rendezésére irányuló mozgalmat. Ezután még számos a kereskedelmi életet és forgalmat érdeklő fontos közigazgatási ügyben állapította meg az osztály a közgyűlés elé terjesztendő javaslatait.

Egy hatósági mészárszék sikere. Makóról írják: A város tudvalévőleg a husdrágaság mérséklése céljából hatósági husszékét állított föl, amelyről most tett Makó város rendőrkapitánya jelentést az alispánnak. A főkapitány jelentése rámutatott azokra a visszaélésekre, melyeket a mészárosok a közönséggel szemben megengednek maguknak és számadatokkal bizonyítja a hatósági husszék előnyeit. A hatósági husszék egy kilogramm marhahúst 1 korona 20 fillérért adott el ugyanakkor, mikor a mészárosok 1 korona 60 fillérével mérték a hus kilóját. Mindazonáltal a hatósági husszék is nyereséggel dolgozott. Amikor azután a mészárosok a hus árát 10 fillérrel leszállították, a hatósági husszék, a mely így elérte célját, a husárak leszállítását, beszüntette működését. A mészárosok óvakodni fognak a husárak emelésétől.

Fizetéseketelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseketelenségeket jelenti: Eggenhofer Kálmán és Társa Budapest, Veres Pálné-utca 3., Lustig és Herzfeld Budapest, Gömb-utca 32., Hartmann János Arad, Landau Herman Nagymihály, Schwarcz Márkus Jánoshalma.

Ingtatlanok forgalma.

Erdélyi Miklós és neje Nánási Eszter veszik Bartha Mihály és neje Szabó Mária-tól Bocz telepi házat 4700 koronáért.

Nagy János és neje Csapó Erzsébet veszik Csóka Páltól ujosztású szántóföldjét 400 koronáért.

Kovács András és neje Kósa Erzsébet veszik Czégény Istvántól Boldogfalvi-kerti szőlőjét 4000 koronáért.

Tóth József és neje Pető Róza veszik Debreceni Tisztviselőtelepi 350 négyszögöl területét 1750 koronáért.

Szilágyi Zoltán veszi Debreceni Tisztviselőtelepi 300 négyszögöl területű ingatlant 1850 koronáért.

Ottó Sándor és neje Angasztinyi Vilma veszik Pál Gusztávtól Garay-utca 30. számú házat 29000 koronáért.

Tóth Gábor veszi Auszterlitz Ármintól 25 hold 633 négyszögöl Elepi tanya földet 25286 koronáért.

A legújabb és legmodernebb ékszerkészülnek

Vági István

ékszerész műtermében, Miklós-u. 5. javítások átalakítások a legszebb, legjobban és legolcsóbban eszközöltetnek. **Pontos kiszolgálás.**

Patkányok

és egerek elpusztulnak buvóhelyeken kívül „Danysz Virus” alkalmazása esetén, melyet a párisi „Pasteur intézetben” találtak fel. Más állatokra és az emberre ártalmatlan. 1 tubus K 2.50, 5 tubus K 10.—. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

MIL-TELEP Készlet sok millió. **NAGYÖSZ.**

Luna
A kézi és szénsavas ásványvizek királya.
Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társ.-nál Debreczenben.

500 koronát

fizetek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használatát mellett üvege 80 fillér valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlök. **Bartilla, Winkler Ede, Wien, 19/1y Sommergasse 1.** — Kapható Debreczen minden gyógyszerárakban és drogeriákban. Csakis „Bartilla fogvíz”-kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. O helyekre hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üvegre 5 kor. 80 fillérért.

Földes Sándor

vilamos világítási és erőátviteli vállalata
Piacz-u. 42. (Gyarmathy-ház.)

Tanár, tisztviselő uraknak nagyon alkalmas szállók a vénkert közepén, pormentes helyen, a főtérhez 5 percznyi távolságra, kedvező ár s fizetési feltételek mellett eladom az alábbi területeket, nemes szőlő s gyümölcs-fákkal beültetve 584 négyszögöl kis épülettel, 521 négyszögöl épület nélkül, 871 négyszögöl uri lakással.

Felvilágosítást készséggel ad a tulajdonos **Kovács János** fűszerkereskedő, Jókai-utca 52.

Kohn S. Sándor

Hatvan-utca 41.
szobafestő, mázoló és tapétázó.
Elvállal e szakmába látó minden munkát a legmodernebb kivitelben és legszebb árak mellett. Vidékre minták is készséggel szolgálók

Az Alföldi tak. pénztár

Piacz-u. 16. számú házában a 3 ik emeleten 4 szobás ur lakás

május hó 1-ére kiadó.

Ne vétkezzék

a gyomra ellen, hanem mozdítsa elő annak működését, mint emésztő és tisztító szervet.

Egy kipróbált, kikeresett legjobb és leghatásosabb gyógyfűvekből gondosan összeállított átvagyat elősegítő, emésztést előmozdító és enyhe leveztető házi orv., mely a mértékletenség ismert következményeit székrekedést mint gyomorégést, feljújodást, a túlsok savanykészt és a gőrsós szenvedéseket enyhíti és megszünteti ez a **ROSA gyomorbalzsama** a Fragner B. prágai gyógyszerárakból.

FIGYELEM! A csomagolás minden részén a törvényileg bejegyzett védjegy van.

FŐRAKTÁR:

B FRAGNER cs. és k. udvari szállítás

a „Fekete sas” gyógyszerárak, Prág. Kleinseite 203. Ecke der Nerudgasse.

Postaküldés naponta.

1 egész üveg 2 kor., 1 fél üveg 1 kor. Postán a K 1.50 előleges beküldése mellett kis üveg, K 2.8 nagy üveg, K 4.70 két nagy üveg, K 8.— négy nagy üveg, K 22.— beküldése mellett 14 nagy üveg ausztr.-magyarországi minden állomására bérmentve küldetik. Kapható Debreczenben **Mihalovits Jenő** gyógyszerárakban.

Donogán és Somossy
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Báli idény ujdonságok

Marquisett, csipke volaus, selymek, gyöngydiszek, rojtok

Óriási választékban!

ELADÓ FÖLDBIRTOKOK.

Szatmármegyében 451 kishold szántó vétséssel együtt. Kisholdanként 350 korona.

Nádudvaron 103 kis hold szántó.

Kunmadaras mellett 200 kis hold prima szántó.

Hajdumegyében 800 hold kitünő fekete szántó.

Eladó házak:

Batthyányi-utcán szép nagy telekkel.

Hadhazi-utcán szép új ház.

Peterfia-utcán szép nagy jövedelmű ház.

Darabos-utcán nagy sarok, telekkel üzetnek igen alkalmas.

Rákóczi-utcán óriási nagy telekkel.

Egymalom-utcán építkezésre alkalmas.

Ispotaly-utcán 280 □-öl üres telek.

Darabos-utca a legelejen szép fronttal.

Pereczes-utcán sarok ház jól jövedelmez

Bethlen-utcán 3 utcára nyíló fronttal.

Peterfia utcán nagy sarok telek.

Ajtó- és Eötvös-utczákra nyíló ház nagy telekkel.

Deák Ferencz-utcán nagy jövedelmező ház.

Szentanna-utcán nagy jövőjű ház.

Libakertben 4 szobás modern lakással.

Homok-utcán jól jövedelmező ház.

Vár-utcán szép uri lakásokkal.

Ajtó- és Eötvös-utczákra nyíló kis ház.

Jókai-utcán szép 6 szobás uri lakással.

Vigkedvü Mihály-utcán szép nagy jövedelmező ház.

Tizenháromváros-utcán nagy telekkel.

Hatvan-utczai kertben 565 □-öl sarok telek csinos kis lakással.

Nap-utczán sarok ház.

Varga-utczán gyönyörű szép modern ház.

Széchenyi-utczán 3 szobás uri lakás, minden kényelemmel.

Nyil-utczán kis telkű ház. Ára 6000 kor.

Péczeli-utczán szép kis telekkel.

Szalkai-utczán csinos kis ház.

Szentanna utczán nagy telekkel.

Eladó háshelyek:

Boldogfalvai kertben 3340 és 1300 □-öl épületekkel.

Kónya-telepen 7000 □-öl, szőlővel, házal és sertés hizlalóval.

Ingtatlanok adás-vételét, pénzkölcsönt gyorsan és sikerrel közvetít.

Díjtalan felvilágosítással szolgál:

KUBINYI JENŐ

ügynökségi irodája
Debreczen, Batthyányi-utca 7. szám
délelőtt 8—12-ig, délután 2—6-ig.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 sorig 50 fillér, azontal minden sor 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden sor 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék a választólókat osztozni.

Betöltendő.

Ügyes pénzbeszedő és üzletszerző felvételek fix fizetéssel. Zempliner, Hatvan u. 17.

Munkás leányok jó fizetéssel felvételnek Cipőgyár, Csapó-utca 58.

Debreczen szállodába Debreczen. Pinczer tanoncz felvétetik.

Czimirást, másolást elvállal szép írású fiatal ember. Czím a kiadóban.

Bírósági végrehajtói irodába jóírású gya kornok kerestetik. Czím a kiadóban.

EGY KIFUTÓ (hetes) fiu azonnal felvétetik a kiadóhivatalban.

Munkáslányok jó fizetéssel felvételnek a cukorgyárban.

Kereskedelmi képesítőssel bíró, gyakorlott gépirónő kerestetik. Írásbeli ajánlatok fi etési igény megjelölésével «Hortobágy» gőzmalomba intézendők. Alkalmaztatás esetén villanyos vasuti bérletjegyről a malom gondoskodik.

Mérlegképes könyvelő több évi irodai gyakorlattal megfelelő alkalmazást keres. Czím a kiadóban.

Ügyes, csinos varró leányok felvételnek Hal mágyi Sámuel divatházában.

Egy ügyes asszony nagyon szépen mos, vasal. Ajánlkozik uri házakhoz. Teleki-utca 16. sz.

Adás-vétel.

Rum, tea legolcsóbban és a legjobb minőségben beszerezhető Deutsch Lajos fűszerkereskedésében, Piac-utca 38.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szönyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salam. Telefon 685.

Eladó circa 500 mázsa jó minőségű búkköny-széna. Értekezhetni Hajduböszörményben Sembery Miklós tulajdonosnál.

Kóser hus, marha és növendék, kilója 80 krajczár, Pásti-köz. Glück.

Vár-utca 10. számú ház szabad kézből eladó. Értekezni lehet Boros Izidornál, Kossuth-utca 2.

Hiány nincs, mert cipőt, férfi öltönyt, kabátokat, női felöltőt, szőnyeget, női szöveteket, téli kendőket heti és havi részletekre kaphat Weisz és Princz részletáruházában Csapó-utca 27.

Bocskai-kertben 10 hold szőlő kisebb részletekben is eladó. Értekezhetni Miklós-u. 22., utcai lakás.

Ki szép és tartós cipőt óhajt venni vagy rendelni az bizalommal keresse fel **Falusi Károly** polgári és katonai cipész mestert, Csapó-u. 41.

Kitűnően jövedelmező ablakfagyár betegség miatt eladó. Értekezhetni lehet Farkas Mihálynál Érmihályfalva.

Eladó 3 1/2 lóerős gázmotor és szalagfűrész. Megtekinthető Kandia-u 15. lakatos műhely.

Eladó Széchenyi-utca 38. számú ház. Értekezhetni Honvéd-utca 16.

Valódi harci kanárik, hímek nők oicsón eladók. Veszek betanított seregéjt, rigót. Jókai-u. 52.

Hadházi állomás mellett szőlő, télen nyáron lakható épülettel eladó. Értekezhetni Kazizi czy-utca 4. szám.

Eladó többféle operett és opera kották. Czím a kiadóban.

Megvételre keresek egy jókarban lévő toalet asztalkát. Czím a kiadóban.

Jó forgalmu fűszer, trafik és dohány árusítással ellátott üzletet keres készpénzért fiatal házaspár. Czimeket kérjük a kiadóhivatalba «Vevő» jelige alatt leadni.

Egy ebédlő asztal és hat ebédlő szék eladó. Czím a kiadóban.

Elköltözés miatt többféle butorok vannak eladók a Piac-utca 42. szám alatt, hátul az emeleten, ugyanott keresnek egy 3 szobás lakást május elsőre.

Eladó egy jókarban lévő szennyes ruhatartók, direkt erre a célra készített szennyes láda. Czím a 339. telefon szám alatt megtudható

Jó szerkezetű és járású ebédlőbe való fali óra elköltözés miatt eladó. Czím a kiadóba.

Lakás.

Eladó egy külön bejáratu butorozott szoba előszobával. Értekezhetni lehet Fleischernél Deák Ferencz-u. 19. sz. alatt.

Eladó utcai négy szobás modern uri lakás minden komforttal Arany János-u. 39. május elsejétől.

Utcai csinosan butorozott szoba villanyvilágítással kiadó József kir. herceg-u. 7.

Bérgocsisoknak különösen alkalmas. A Poroszlai-telepen egy teljesen külön álló épületben, lakóház, istálló és kocsiszin azonnal kiadó. Értekezhetni lehet Fleischernél, Deák Ferencz utca 19. sz. alatt.

URIEMBER RÉSZÉRE elegáns parkettezett külön bejáratu butorozott szoba a Piacon kiadó. Gázvilágítással. Czím a kiadóban.

Üzletek, lakások, (Park) raktár, iroda olcsón kiadók Csapó-u. 19.

Eladó a nőegylet tulajdonában levő Széchenyi-utca 6. számú háznál május 1-től többrendbeli üzlethelyiség és lakás. Felvilágosítás nyerhető ugyanott a házmesternél.

Egy elegáns butorozott utcai szoba a piacra kiadó. Czím a kiadóba.

A Miklós-utca 6. szám alatt kiadó egy 3 szobás utcai lakás mellékhelyiségeivel május 1-től irodának.

Butorozott szoba esetleg teljes ellátással kiadó Iskola-utca 8. sz.

Üzlethelyiség esetleg lakással együtt május 1-re kiadó Miklós-utca 31. szám.

Különféle.

Kalapos műhelyemben elvállalom kemény és puha kalapok és cilinderek tisztítását, vasalását vagy átalakítását. Jutányos ár mellett kellő szakértelemmel teljesítem. Bárki bizalommal keresheti fel műhelyemet. Beliczay Lajos, Piac-utca 38.

Van szerencsém értesíteni hogy Rákay ur cipőfelsőrész készítő műhelyét átvettem s azt a mai kornak megfelelően tovább vezetem. Teljes tisztelettel Zeke László cipőfelsőrész készítő Csapó-u. 13.

Weisz Ferencz gépjűzemre berendezett asztalos műhelye József kir. herceg-u. 7.

Uj üzlet. Uj üzlet.

Szives tudomására hozom a nagyérdemű vevőknek, hogy **Hatvan-utca 64. alatt**

szén-, mész-, cementtégla- és tűzifa üzletet

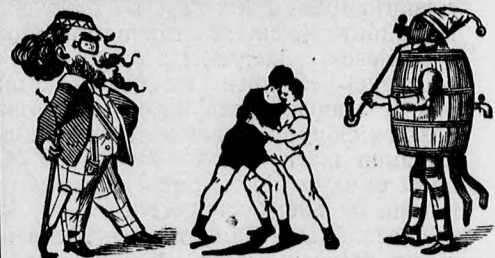
nyitottam, ahol megrendelések telefonon is gyorsan és pontosan e-zkő öltetnek.

Tisztelettel

Grünfeld Leopold

Telefon 982 szám.

Nagy Lajos hirdetési irodájából Csapó-u. 13.

Eladó szőlő és gyümölcsös a hadházi szőlőskertben!

4 nyilas vagyis 2 katasztrális hold! Ára mindössze 2500 forint!

Ezen 4 nyilas, 12 éves termő szőlő a hadházi Paradicsom kertben van, itt fogják elvezetni a debreczen-hadház-böszörményi villanyost, melyre már az előmunkálati engedély is megvan.

A paradicsom szőlőskert Hadház községhez gyalog egy fél óra járásnyira van, a böszörményi köves országuton, az első kapun kell bemenni és jobb kéz felől az első dűllőben van, éppen a csőszház mellett, épület nincs rajta. Tulajdonosa Fodor Sándor ur és neje, laknak Böszörményben, Bársony-utca 3384. számú házukban.

Fűszer, csemege, déli gyümölcs, tea, rum, cognac, likör, bor, pezsgő, friss gyümölcs, cukorka és karácsonyi áruk a legrisebb minőségben, előnyös árban beszerezhetők

Friss Sándor

fűszer és csemege kereskedésében Piac-utca 83. szám alatt.

Telefon 987.

Telefon 987.

Tessék a címre ügyelni!

Tiszta agyagból készült szép és

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

**Modern vízvezeték berendezési
és csatornázási vállalat**

Iroda **Placz-utca 52.** (a megyeháza mellett.)

Tul. Sztudinka Olivér.

A Debreczeni Háztulajdonosok Egyesületének szerződötett vállalkozója.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat legjutányosabb árban. — Költségvetéssel díjtalanul szolgál. — Személyes tárgyalásokra, meghívásra készséggel áll rendelkezésre.

Ezen vállalat össze nem tévesztendő hasonló nevű céggel.

Dr. Beregi József

ügyvédi irodáját
József király herceg-utca 35.
szám alatt

megnyitotta.

119/1912. sz. v.

Hirdetmény.

A kollégium gazdasági tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a tulajdonában levő Vár-utca 12. sz. ház összes lakrészeit f. év május 1-től újabb 3 évre nyilvános szóbeli árverés útján bérbeadja.

Az árverés **1912. év február hó 19-én délután 3 órakor** a kollégiumi háznagy hivatalban fog megtartatni.

Ugyancsak közhírré teszi a gazdasági tanács, hogy az ezen ház utáni 5 hold 250 négyszögöl ondódi földet zárt írásbeli ajánlatok alapján a legtöbbet ígérőnek eladja. A vételi ajánlatok 10% óvadéknak hozzácsatolásával **f. év február hó 19. napján délután 12 óráig** a kollégiumi ügyészi hivatalba nyújtandók be.

Ugy a ház bérletére, mint a föld vételére vonatkozó feltételek a hivatalos órák alatt a számvevői hivatalban megtekinthetők.

Debreczen, 1912. január 28.

Kollégiumi gazdasági tanács.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknél a legkitűnőbb háziszser a

Hollandi

Gyomorsepppek

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában Debreczenben.

Gondoljon

alkalmas piban arra, hogy egy azelőtt észrevehető köhögés, komoly betegségnek lehet a kezdete, és előzze meg a bajt a bővált, orvosilag a ánt, józú szer által, melynek neve

Thymomel Scillae

szer, hogy a fenyegető veszély elkerüljék!

Készítés és fóráktár:

Fragner B. gyógyszerháza

cs. és. kir. ndv. szállító Prága III. No 203.

Kérdezze meg orvosát.

1 üveg K 2.20, postán bérmentve előleges fizetésnél K 2.90, 3 üveg előre fizetve K 7.—, 10 üveg előre fizetve K 20.—.

Vigyázat a szer nevére, a

készítő nevére és a véd-

jegyre.

Debreczenben Mihalovits J. gyógyszerháza

Eladó föld.

A Diószegi-utfélen Debreczen alatt a Kemecei-féle 26 kat. hold és 201 négyszögöl területű földbirtok a rajta levő épületekkel és 20 hold rozs vetéssel örök áron — kedvező fizetési feltételek mellett — eladó.

Esetleg parcellázva házhelyeknek vagy egy tagban gyártelepnek is igen alkalmas.

Értekezni lehet **Kecskeméthy Lajosnál**, a Hajduböszörményi Közgazdasági Bank főkönyvelőjénél.

JILLUSION

a világító toronyban.

Árverési hirdetmény.

1402 - 1911. v. k. szám.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 1045/2. 1911. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Maluzsinai képerket r. t. részére debreczeni lakostól 58 kor. 19 fill. tőke, ennek 1911. év márczius hó 8 napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 39 kor. 14 fillér perköltség erejéig 1912. évi április hó 27-én bíróság lefoglalt és 2308 koronára becsült az üzleti berendezésből álló ingóságok **1912. évi február hó 29-én délután 3 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben Hatvan-u. 11. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyzetjük, hogy az árverés minden foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltek.

Debreczen, 1912. évi január hó 26.

Olah Géza, bírói kiküldött.

SZŐLŐOLTVÁNYOK

Kiváló szép és gazdag gyökérezetű: **szokványminőségű szőlőoltványok**: a legjobb bor- és legszebb csemegefajokból, köztőlük „Kreosa” (Bánáti Rízling), a **legjobb és rendkívül bőtermő borsaj**, és „**Muscát Csabagyöngye**” a legfinomabb és **legkorábban érő csemegefaj**. Ezenkívül amerikai és európai sima és gyökeres: **szőlőv. szőlő a legjutányosabb**: **árak mellett eladók.**

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

ERZSÉBET SZŐLŐOLTVÁNYTELEP

Tulajdonos: **SCHMIDT MÁTYÁS**
Bogáros (Torontálmege).

Legmagasabb kitüntetés:

Brüsszel 1910;

Turin 1911;

Dresden 1911;

Nagy díj.

GEORG DRALLE

Bodenbach a. E.

Növénycseppek alkohol nélkül.

— Egy atom elég. —

Ezen

csodás természetes növénycseppek nevezetesen

Májusi harang (K 4.—), Ibolya (K 5.—), Rózsa (K 3.—), Akác (K 4.—) még ma is utólérhetetlenek és helyöket állják mint az **elegáns világ kedvenoz illatszere.**

Hölgyeknek nagyon fontos!

az új hygien, kebelformázó

„LADA”

14 világszabadalom által védve.

„LADA” egy új igen célszerű szab. találmány segítségével egyidejűleg tartja, emeli és formálja a kebelt. Kicsiny elége ki nem fejlődött kebelt teljes érvényre emel és a petyhüdt kebelnek ismét természetes formát ad. Fejlődésben lévő ifjú hölgyeknek nélkülözhetetlen. Új III. modellünk a nagy erős kebelt kicsinyíti, a nélkül, hogy szorítaná vagy bepréselné. A „LADA” huzamosabb időn át való viselése által kebel megtartja természetes szilárd alakját. „LADA” a világgpiac leg-tökéletesebb kebelformálója amit bizonyít, hogy minden rendű és rangú hölgyek által előszeretettel viseltetik, nagy előnye, hogy egy fogással teljesen a termethez formálható. Orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Az elismerő levelek ezrei tanuskodnak a „LADA” kiválósága mellett.

Ára 6.50 koronától — feljebb.

Kapható fűző és fehérnemű kereskedésekben, és a gyárosoknál **POHL & MATHIAS, Wien, II./182. Neue Valeriestrasse 6. B.**

Sziveskedjék ingyen prospektust és brosurát kérni.

Nagy Lajos hirdetési irodájából Csapó-u. 13.

Itt volna ismét
egy kitérő vétel
Óriási nagy telek!
648 négyszögöl
100 méter
hosszu utcával
fronttal.
Két család is
megveheti
Kétféle mérve
két darabban is eladó!

A Hatvan-utcai kis állomással szemben. Villamos vasúti közlekedés. Végtelen közel van a főreáliskolához. A Steinberger féle faraktár balold-lával éppen szemben. Az új szabályozási terv szerint a faraktár helyére piac jön, a vasút pedig 3 éven belül ki lesz telepítve onnan és akkor végtelen nagy értéke lesz a helynek.

Széchenyikert Sesztina-utca 8. szám alatt van a ház, közvetlen mellette a Tuster kereskedelmi iskolai tanár ur háza.

A rajta levő épület a következő lakást foglalja magában:

Három szép nagy szoba, üvegezett veranda, konyha, spájz, nagy pincze, istálló, három darab tehénre, nyitott szin 8 darab tehén részére, fűskamara, sertésól, fűszin, nyári fürdőház stb. Van továbbá kitérő karban levő termő szőlő, gyümölcsös és kitérő vizű szivattyus kut, szivó-nyomó ziva tyuval felszerelve. Tulajdonosa a ház-ak Biró Károly vasúti pályafelügyelő u-s neje.

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Szechenyi- utca 6.
	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Verbóczy- utca 14.

Az „Erste Prager Garantiebank“ cég

Központ: Prag, I., Obstgasse 15. Fiók: Wien, I., Mocchiplatz
amely kereskedelmi és ipari követeléseket
veszteségek ellen biztosít,
keres Debreczen és vidéke részére, iparosoknál és nagykereskedőknél
jól bevezetett

teljesítőképes képviselőt.

Részletes ajánlatok referenciákkal ellátva a prágai központba inté-
zendők.

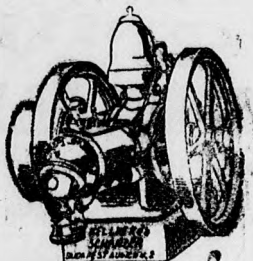
Ha „FORHIN“-nal permetez,

I - SZÖR
kevesebb
a gond,
II - SZÖR
kevesebb
a munka,
III - SZÖR
kevesebb
a munkabér!

mert a „FORHIN“ a
sokszorta megjavított
BORDÓI KEVERÉK
kész állapotban!
Nagyon erősen tapad a nedves levélre is!
Bármily harmatnál permetezhet vele!
Semmi áledéke nincs! Szamtaian eli-me ő
nyilatkozat! Gyártjuk az eddig dr. Aschenbrandt
szabadalmát képezett Rézkénport és bordói
port is. Kérjen ingyen és bérmentes
leírást a
FORHIN-gyártól, Budapest,
VI. Váci-út 93.

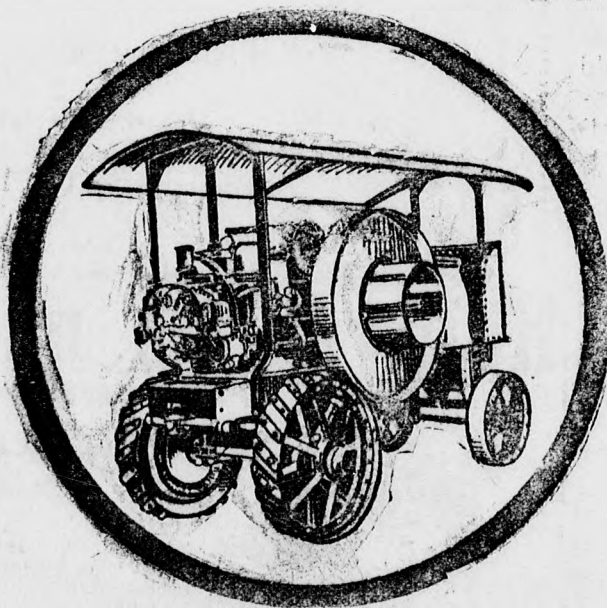
Nyersolaj-motor. Világhírűek

Kitűnik egyszerű kezelés, olcsó
és biztos üzem által.

mert a
legjobb
és
legegyszerűbbek

Magánjáró- motoraink

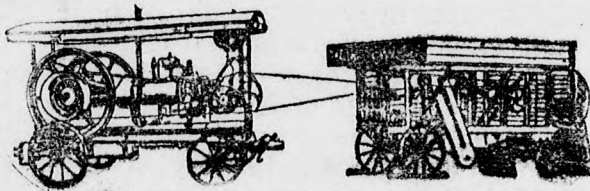

Mielőtt gépet vesz, nézze meg
gépkiállításunkat
KELLNER ÉS SCHANZER

Budapest, V., Kálmán-utca 14.

Megbízható ügyvédöket keresünk.

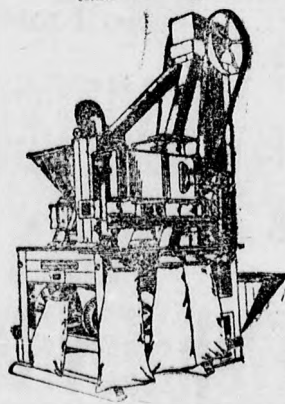
Gőz- és motorcséplőkészletek.

Elsőrendű gyártmány, üzeme olcsó,
kezelése egyszerű.

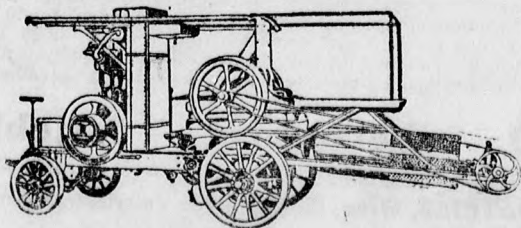
mert a
legolcsóbbak
és
üzemük biztos

Szabadalmazott Malomjárat

igen czélszerűek, mert a malom-
járatl együtt van sikszita szer-
kesztve. Kevés helyet foglal el,
alkalmas finom lisztre és darálásra

Magánjáró kőtörő

z országutakon magát vontatja és igen jól tör.
Kitűnő gyártmány.

Hirdetmény.

A református egyháznak a Hatvan-u. és Egyháztér szegletén levő telkeken épülő bérházban a földszinten raktárral és pincehelyiségekkel ellátandó boltok, továbbá ugy a földszinten, mint az első, második- és harmadik emeleten fürdőszobával, mellékhelyiségekkel ellátott modern lakosztályok lesznek, melyeknek bérletére a bérház építő bizottság az eddig is megnyilatkozott nagy érdeklődés folytán már most alkalmat szolgáltat.

A tervrajzok az egyház hivatalában **Hódy Béla** levéltárnoknál, az építési irodában **Tóth Istvánnál** és **Márton Imre** ügyvédnél vannak letéve, ahol az érdeklődő közönség a hivatalos órák alatt tájékoztatást nyer a boltok méreteiről és tartozékairól, a lakosztályokról és mellékhelyiségekről, továbbá az előirányzott bérösszegekről. Az ajánlatok a bérösszeg 10%-ának bánompénzül letételével nevezett urakhoz adhatók be, kik azokat határozás végett a bérház építő bizottságához terjesztik.

A lakosztályok 1912. évi november 1-től adatnak bérbe; a boltok pedig 1912. évi augusztus 1-től, ez utóbbiak úgy, hogyha augusztus 1-ig az állványok elbonthatók nem lennének, ezek elbontásáig legkésőbb november 1-ig a bérösszegeből 20% engedmény adatik.

A bérház építő bizottság 1912. évi január hó 10-én tartott üléséből.

Dicsőfi József.
lelkészelnök.

Törvényesen védve.

BÖRLINOL

főlösslegessé teszi a cipőkrémet.

A Börlinol garantált 50% olaj- és zsirtartalommal bír. A bőrt egyaránt konzerválja, tisztítja, fényesíti.

Egyedül gyártója:

GEIKO vegyészeti gyár

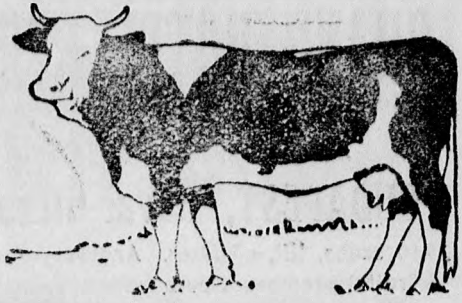
GEIGER és TÁRSA VÁCZ.

Kapható: **Markbreit Lajos** bőrkereskedő, Csapó-u. 79.

Törvényesen védve.

Üszöket adunk

tenyésztés céljából kisgazdáknak, gazdaságoknak és uradalmaknak. A tarka fajúszók és tehenek jelenlegi értékét a tenyésztő készpénzzel, vagy 2 év után is fizetheti.

Neuschlosz Testvérek

Eötvös-utca 2. sz. Szatmár. (A régi Koronával szemben.)
Irodai telefon szám 16. — Gazdasági telefon szám 155.

A nagy hidegek rendkívül elősegítették az összes ragályos betegségek elterjedését. Tény, hogy a

Kanyaró

vörheny, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek az idén fokozottabb erővel léptek fel, mint más éveken, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben **80 fillérért** minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Hatása gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiseptikus köztözekeknél (sebekre és daganatokra), kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti irrigációra stb. mindenkor ajánlják.

Lysoform-szappan

finom, gyenge pipere-szappan, lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, sőt csecsemőknél is; szépíti, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. **Darabja 1 korona.**

Fodormenta-Lysoform

erősen antiseptikus hatása szájviz. Szájbüzt rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat konzerválja. Használandó továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. **Eredeti üvegje 1 kor. 80 fillér.** Az összes lysoform-készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogeriában és újabban a jobb fűszerkereskedésekben is. Kívánatra bárkinek **ingyen** és bérmentve megküldjük az **„Egészség és fertőtlenítés“** című érdekes könyvet.

A hol Lysoform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk **6 korona előzetes beklüldése esetén** üveg Lysoformot, 2 drb szappant és 1 üveg szájvizet.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Újpesten.

Árverési hirdetmény.

A magyar vallásalap. uradalom tulajdonát képező Püspökladány községben fekvő, a püspökladányi 1. számú telekjegyzőkönyv, 22. és 23. helyrajzi 19—20. sor- és 2. összeirási szám alatt lévő ugynevezett „volt iroda“ s belsősege a rajta lévő összes épületek és tartozékaival együtt **1. évi február hó 26-án, d. e. 10 órakor**, a püspökladányi közalap. gazd. felügyelőségi iroda helyiségben megtartandó zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen örök áron el fognak adatni.

A beadandó ajánlatok 1 koronás bélyeggel két tanu előttemezésével, vagy kir. közjegyző által hitelesített aláírással és bezárt borítékon **„Ajánlat a püspökladányi vallásalap. ugynevezett volt iroda belsősege és azon álló épület k megvételére“** látandók el. — Bánatpénzül 4000 korona összegnek, vagy ennek megfelelő értékű államilag garantált értékpapirnak, a kir. Közalap. Központi Pénztárnál Budapest, Báthory-utca 12. sz. vagy bármely más kir. adóhivatalnál történt letételéről szóló eredeti letéti nyugta csatolandó és az ajánlatokban kijelentendő, hogy ajánlattévő a feltételeket ismeri és azokat magára nézve kötelezőknek elfogadja, ugyszintén a beígért vételár számmal és betüvel világosan és olvashatóan kiirandó.

Utó-, távirati, vagy a feltételektől eltérő ajánlatok el nem fogadtatnak, illetőleg figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok közti szabad választási jog, valamint azoknak egyenkint, vagy összesen való visszautasítási joga a vallás- a közoktatásügyi m. kir. Miniszteriumnak tartatik fel.

Az örök eladási feltételek a hivatalos órák alatt, a püspökladányi közalap. gazd. felügyelőségnél megtekinthetők.

Püspökladány, 1912. évi február hó 7-én.

Kir. közalap. gazd. Felügyelőség.

GRAND HOTEL BERLIN

nagyszállóda és pensio

BUDAPEST, Révai-utca 10.

140 szoba, lift, gőzfűtés. Andrásy- és Váci-köruttal szemben. Opera mellett. Szobák 2 koronától feljebb. Hónapos szobák 60 koronától.

Igazgatóság.

Milliók
használgják

köhögés,
rekedtség, katarrhus, elnyálkásodás, görcs és számarhurut ellen

KAISER-főle mell-karamellákat
3 fenyővel.

6050. közz. ig. bizonyítvány orvostól és magánostól bírtosítják a sikert. Rendkívül jó ízű és kellemes Bonbon.

Csomagja 20 és 40 filér. Doboz 60 fillér

Kapható: Mihalovits J., Grósz Nagy Ferencz, Mauthner Alfréd, Kubek Sándor, Steiner Manó, Muraközy László, Harsányi Lajos gy. gyszerészkezelő, Jóna és Jóna és Központi drogeriákban. Ujfehértón Trón Gy. árnál, Ér-Mihályfalán Matrai Ákosnál.

Kársi hajfesték.

Szakállnak is, gyorsan és biztosan hat mosható, ártalmatlansága törvényileg védve **Kársi hajfesték** világosbarna, sötétbarna és fekete K 3.90. Kársi víz hajkihullás és korpa ellen K 2.—, Kársi hajnövesztő kenőcs K 2.—. — **Mme Thérèse Wien, VIII. Lerchen-gasse 25.**

Kavics-homokbánya az év minden szakában üzemben. Gőzüzemű berendezés. Mindenféle vasbeton és betonmunkához kiválóan alkalmas **Szamos-folyam kavics.** Vasúti állomás Szatmár-Udvari. Rendelvények bármikor és bármily menn iségben a legrövidebb idő alatt elintéztetnek.

Megrendelés: **Bikfalvy Albert** tulajdonoshoz címzendők: Berend, posta és táviró állomás Szatmár-Udvari. Vagy: **Beer Sámuel, Szatmár-Németi** Bányai-ut 17. szám. Telefon-zám 264.

varrógépek

varrásra, himzésre és tömésre a legjobbak.

A leghasznosabb alkalmi ajándék

minden ház részére.

Singer Co. varrógép részvénytársaság

Piacz-u. 19.

Kelengyét, fehérneműt és vászonárut

legszebben fest, tisztít, mos és vasal

HRABÉCZY ELSŐ DEBR.

Gőzmosó-,
vegytisztító-,
ruhafestő R. T.

Széchenyi-u. 42. sz. Telefon 323.

Hatvan-utca 11. sz. Telefon 578.

Csapó-utca 30. sz. Telefon 668.

Piacz-utca 22. (Glück Edénél.)

MEGHÍVÓ

A „KÖZPONTI BANK MINT SZÖVETKEZET“

1912. február hó 29 én, délután 4 órákor, Debreczenben, saját helyiségében (Piacz-utca 65. sz.) tartandó

VI-ik évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére 2 tag kijelölése.
2. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéről.
3. Az 1911. évi zárszámadások előterjesztése, mérleg megállapítása, nyereség felosztása feletti határozathozatal és az 1907/II. évt. vagyonmérlegének előterjesztése.
4. A felszámoló és felügyelő-bizottság jelentése és ennek kapcsán a felmentvény megadása az igazgatóság, felszámoló- és felügyelő-bizottság részére.
5. A felügyelő-bizottság 1912. évi díjazásának megállapítása.
6. Három kisorsolt igazgatósági tag helyének választás utján való beöltése 5 évre.
7. Három felszámoló-bizottsági tag választása.
8. Az 1912-ik évi VII-ik és az 1912-ik évi VII/a. évtársulat megalakulásának kimondása.
9. Esetleges indítványok.

JEGYZET: Az évi jelentés és zárszámadások a közgyűlés előtt 8 nappal a szövetkezet helyiségében a tagok rendelkezésére állanak.

Az alapszabályok 47. §-a szerint a közgyűlés hatáskörébe tartozó indítványok legkésőbb 8 nappal a közgyűlés előtt 10 tag aláírásával az igazgatóságához benyújtandók.

VAGYON.

Mérleg.

TEHER.

Pénztár	8879	53	A II-VII. évtársulat befizetése	267980.—	
Adóssok:			A II-VI. „ haszoneredménye	14787.32	282767 32
Kötelezvényen	857560.—		Betétek:		
Váltón	112384.62		takarékkönyvön	203676.18	279964 88
Folyószámlán	195879.67	1165824	folyószámlán	76288.70	36282 90
Ingatlan	1825	—	Folyószámla hitelezők	—	546000 —
Letétek	1200	—	Visszlezámitolás	—	12015 —
Előrefizetett visszlesz. kamatok	5416	14	Veszteségi tartalék alap	—	5918 06
Felszerelések leírás után	3487	75	Előrefizetett kölcsön kamatok	—	2609 60
			Többek	—	15094 09
			Letétek	—	340 50
			Beiratasi díj 1912-re	—	5640 36
			A II-VI. évtársulat haszoneredménye	—	
		1186632 71			1186632 71

Eredmény: Veszteség: Adó 3726. Igazgatósági, felügyelő-bizottsági, Tiszti és szolga fizetések 19016.82. Lakbér 3000.—. Visszlesz. kamat 29.985.50. Üzleti költség 5820.63. Leírások 3214.21. Betétkamat 4411.53. Betétkamatadó 441.15. Igazgatósági jutalék 564.04. A II-VI. évt. haszoneredménye 5640.38. Nyereség: Kamatok és illetékek 74124.74. 1911. évi beiratasi díjak 1695.50. Belépett: 560 tag, 3391 törzsbetéttel. Kilépett: 287 tag, 2094 törzsbetéttel. 1911. december 31-én volt 1151 tag, 7399 törzsbetéttel. Évközben befolyt törzsbetétekben K 106.520.—. Visszafizetések K 44.918.50. 1911. december 31-én törzsbetét állomány K 267.980.—.

Ary Lajos, főkönyvvizsgáló.

Szavay Gyula, elnök.

dr. Szikszói Szabó László, ügyvezető-igazgató.

Glück Ilona, pénztáros.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Bleyer Mór, Debreczeni Jenő, dr. Galánffy János, Hoffmann Sándor, Kerékes Géza, Klein Ignác, Körner Adolf, Vecseházi Leitner Gyula, Lichtblau Albert, Publíg Ernő, Puskás Károly, Sinka Sándor.

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Sámy Béla, elnök.

Aszódy Mór,

dr. Brunner Lajos,

dr. Weinberger Sándor.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.